

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Naročnikom in čitateljem.

Na sveti večer smo naznanili svojim čitateljem, da bo z novim letom izhajal »Slovenski Narod« v znatno povečani obliki in vsak dan prinašal znatno več čtiva, kakor doslej.

Troški, ki nam jih provzročijo to povečanje, bodo veliki, ali vzlic temu ostane cena listu kakor dosedaj in bodo odjemalci dobivali povečani list za isto naročnino, ki so jo plačevali do sedaj.

Blagor slovenskega naroda je in ostane naš jedini smoter in da bi mogli vspešneje delovati za ta namen, smo se odločili za povečanje lista.

Z ozirom na to upamo, da nam ostanejo naši dosedanji naročniki tudi v novem letu zvesti in da nam pridobijo tudi novih naročnikov.

Posebno važnost polagamo na to, da imajo javni lokali naš list, ker v javnih lokalih čitajo list tudi taki ljudje, ki bi ga sicer nikdar v roke ne dobili. Zato pa prosimo somišljenike, naj vplivajo na to, da bodo imele vse gostilne in kavarne »Slov. Narod«.

Zajedno pa priporočamo somišljenikom, naj delujejo tudi na to, da dobijo »Ljubljanski Zvon« in »Rodoljub« kar največ odjemalcev in priporočamo jim tudi, naj svoje tiskarske potrebščine naročajo v »Narodni tiskarni«.

Izjava štajerskih slovenskih deželnih poslancev.

Vsled odločnega postopanja češke delegacije v državnem zboru je začela Nemcem in vladi teči voda v grlo in vsled tega skušajo doseči spravo med Čehi in med Nemci.

Narodnostno vprašanje je sicer potrebno pravične rešitve malodane v vseh kronovinah, a vzlic temu je hočejo Nemci

in vlada rešiti samo za češko kraljestvo, v vseh drugih deželah, zlasti pa na slovenskem jugu, naj ostanejo narodnostne razmere nespremenjene, dasi so krivičnejše in neznosnejše nego na Češkem.

Mi se temu ne čudimo. Nemci in Italijani uživajo na slovenskem jugu predpravo, ki jim absolutno ne grede in vsaka sprava na jugu bi imela ta efekt, da bi se predpravo omejile. Sicer nam jamči državni osnovni zakon popolno ravnopravnost, ali ta zakon je ostal na papirju in sedanja vlada nima volje, to zakonovo določbo uveljaviti, kakor je ni imela nobena druga vlada.

Nemci in Lahi že celo ne mislijo na to, da bi si dali svojo krivično posest kolikaj omejiti, da bi Slovincem in Hrvatom dali, kar jim gre po zakonu. To priča izjava nemških nacionalcev, ki pravi, da so Nemci pripravljene, porazumeti se samo s Čehi, da pa odločno odklanjajo vsako spravo s Slovinci in na noben način ne pripuste, da bi setudi na Štajerskem in na Koroškem uveljavila tista načela, načela, na katerih podlagi se hočejo Nemci porazumeti s Čehi. To isto, kar Nemci sami ponujajo Čehom, tega nečejo dati tudi Slovincem na Štajerskem in na Koroškem.

Z ozirom na ta dejstva so slovenski poslanci iz Štajerske na svojem shodu v Mariboru sklenili in razglasili naslednjo izjavo:

»Slovenski deželni poslanci štajerski pozdravljajo poskus sprave med Čehi in Nemci, katera naj bi omogočila mirno skupno življenje sosednih narodov v državi. Zahtevamo pa tudi, da se istotako v južnih avstrijskih pokrajinah storijo jednaki koraki v svrhu izvedenja popolne enakopravnosti slovenskega naroda. Zaradi tega protestujemo z vso odločnostjo proti izjavi nemško-

narodne stranke na Štajerskem, s katero ista zopet odklanja vsako spravo s slovenskim narodom.«

To je umestna beseda. S to izjavo je na kratko povedano vladi, kar ji gre, vladi, ki neče ničesar storiti, da bi se narodnostno vprašanje rešilo tudi na slovenskem jugu, povedano je pa, kar jim gre, tudi Nemcem, ki sploh odklanjajo vsako spravo s Slovinci ter si laste pravico, biti gospodje nad slovenskim narodom.

Kdor pa od te izjave pričakuje pozitivnih uspehov, se krvavo vara. Za resolucije, za pritožbe in za proteste se Nemci in dunajske vlade preklicano malo menijo in se še nikdar niso nanje ozirali. Z Nemci in različnimi dunajskimi vladami se je doslej dalo govoriti le tedaj, če so jih okolnosti prisilile odjenjati — drugače nikdar. Vlada in Nemci so odjenjali napram Madjarom, ko so bili v to prisiljeni; odjenjali so napram Poljakom, ko so bili v to prisiljeni, odjenjali hočejo sedaj napram Čehom zopet le, ker so v to prisiljeni in tako gotovo, kakor Amen v Oženašu, je tudi to, da tudi napram Slovincem in Hrvatom ne bodo ne vlada ne Nemci od sedanjega svojega stališča niti za las odjenjali, dokler se jih v to ne prisili, preko papirnatih resolucij in protestov pa bodo slej kakor prej lahkega srca prestopali na dnevni red.

V sedanjih razmerah seveda še misliti ni na kako akcijo, s katero bi se vlado, Nemce in Lahe primoralo, da bi prišlo tudi na slovenskem jugu do sprave. Naša stranka je mislila na tako akcijo in prav v ta namen je po državnozbornih volitvah z največjim samozatajevanjem sprožila misel, naj se ustanovi skupen jugoslovanski klub, kajti če ni jugoslovanska delegacija jedina, je vsaka resna akcija izključena. Kako je

prišlo, da se ta misel ni uresničila, je znano in tega ni treba pogrevati. Pride čas, ko se bo spoznalo, kako felonijo so storili klerikalci tedaj, ko so prepredili skupen jugoslovanski klub in s tem onemogočili vsako resno akcijo v prid narodne ravnopravnosti južnih Slovanov.

V Ljubljani, 27. decembra.

Demokratični nazori v armadi.

V svobodomiselnem razvoju je prva med evropskimi državami povsod Švica. Zato pa je pomenljivo, kako se je začel v tej republiki demokratični duh naseljevati celo v stalni vojski. Svobodni duh Švicarjev se tudi pod puško ne more in noče ukloniti pretirani strogosti. Ravnokar se je završila obširna vojaška kazenska pravda zaradi neposlušnosti in upornosti, a za vojaška sodišča mile sodbe pričajo, da se je tudi na tem mestu začelo upoštevati socialno razvijanje. Ko je meseca oktobra napočila v Ženevi splošna delavska stavka, poklicali so vojake-rezerviste k zdržavanju miru. 321 poklicanih ni prišlo ter so se izgovorili z malenkostnimi vzroki, a vojaška oblast je naknadno tudi vse opravičila. Toda 17 rezervistov je bilo tudi takih, ki so sploh samo navedli, »da jim njihova vest ni dopustila, se odzvati vojnemu pozivu«. Te je seveda moralo poklicati vojno sodišče na odgovor. In tu je značilno, kako so se posamezniki te sedemnajstotice zagovarjali. Rezervist Sigg, mestni svetnik v Ženevi in urednik socialdemokratičnega lista »Le Peuple« je izjavil, da je antimilitarist, da se je napravilo iz vojaštva oporo kapitalistov, ki naj bi branilo tramvajsko družbo, ki plačuje zato častnikom šampanjca. Drugi je izjavil, da tudi v bodoče ne bo k temu pridobiti, da bi se bojeval proti someščanom. Rezervista Gandina je vprašal avditor, ali bi šel proti zunanemu sovražniku, na kar je vprašani odgovoril: »To bi šele videl, kake bi bile razmere«. In vkljub temu so bili nepokorni vojaki obsojeni le v par

LISTEK.

Feljeton za lovce.

Ne pomaga nič in ako se še tako pripravljam, da pričnem s kraja in nekoliko načrtam posebnosti cele jeseni tega leta z lovskega stališča, Raskovec me je tolikanj prevzel, da moram o tem pričeti, česar sta usta in srce najbolj polna. Že dolgo let hodim v Raskovec, toda v tako mikovnem društvu še nikdar nisem naredil pota z Vrhnike v Raskovec kot letos. Stopala je pred menoj vitka, primerno in ukusno napravljena gospica. Živahno se je razgovarjala s svojima spremljevalcema, katerih jeden je bil visok, lepo vpraščen vojaški dostojanstvenik, drugi brat gospice. Tudi že od ognja naprej družila se je živahna vesela ženska mladost svojemu bratu in gledal sem za njo, ker sta se ji obleka in hoja tako lepo prilageli. Misli sem si: Ti boš še dosti hodila po lepi čisti naravi. Naj ti bodo vsa pota srečna! Veselega srca si gotovo, sicer bi te ne mika gozd in čisti zrak. In ker je bilo ravno ta dan dovoljeno nemško misliti in tudi govoriti, šnila mi je nehotè v misel lepa nemška lovska pesem, ki ima refren: „Und dennoch hat die beste Brust die Liebe oft gefühlt.“

Tudi nazaj grede imel sem mladost v svojem spremstvu. Odnášal mi je bled deček. Pravil mi je, da ima očima in mačeho

in kazal mi je okajeno zidovje pred par dnevi pogorele kajže. Ista pot in kaka sprememba v duševnem položaju. Od ognja razšli smo se navadno, potem ko smo še čuli dobre nauke našega vodja, ki nam je tudi prepovedal, da letošnjih mladice ne streljati. To navedem, ker pride ta okolnost še na razgovor. Sploh, ker tako površno pišem, moram omeniti, da isti, ki ne poznajo Raskovec in že starodavne vsakoletne gonje v tem hribu, se bodo morali posebej informirati, da spoznajo vrednost te gonje, ki nima para na Kranjskem in tudi malokje v sosednih deželah. Moje črtice imajo bolj lokalni pomen in beležijo le markantne posebnosti, katerih je vsako leto dovolj in tudi letos jih zamoremo naštet.

Prvi se je nastavil Regulator. Ta ima toliko lovskih zaslug, bodisi na suhem bodisi na vodi, da se za plahe srne malodane več ne zmeni. Od kar je dva suleca obenem na trnke zvalil in s taistima tako umetno manipuliral, da sta njega, ki je stal v čolnu, pripeljala čez Savo, mu za vsakdajnosti navadne vrste ni več mar. Poslušal je tudi mirno in né da bi bil s očmi trenil framelja, ki nam je pravil, ko smo še nekoliko časa pri ognju ostali, da ima gospod Paksimadi puško s tako velikim kalibrom in take dobrote, da je nekoč on, framelj, ko mu je gospod to dovolil, s isto na prepelice potegnil in jih pobral 14, dasiravno jih je le 12 zletelo.

Zraven prvega gospoda nastavili so drugega tudi že priletnega gospoda. Postavili so ga pred košato hojo, pred katero je mala kotanjica gladka in prav kakor za mali sprehodek. Stari gospod je sedel na lovski stolček in se ni še dobro zamislil, ko stopi pred njega star mož, ki je, opiraje se na palico, korakal proti Logatecu. Pozdravil je sedečega gospoda, se predstavil in rekel: „Na tem prostoru boste imeli pa mir, gospod. Štirinasedemdeset let je minulo, od kar je šla tukaj zadnja sova mimo. Poglejte, za vami na hoji je to zabeleženo. Lep čas boste imeli opazovati, kar se drugod godi, da bi vas le ne zeblo.“ In po teh besedah je odšel.

Gospod je mirno obsedel in v resnici opazoval in kar sem tukaj napisal, sem po največjim od njega izvedel.

Pravil mi je, da je jelo pokati že uro poprej, ko je bilo napovedano, da se bodo psi spustili. Eden prvih da je pokal njegov sosed na levi strani. Pritekla je lisičica in postavila se med stare ceste, tam rep pridignila in hrbet sključila, kakor to stori pes, kateremu se zjutraj vrata odpro in on stopi na cesto. Zagrmil proti njej, ona se pa le obrne in v isti posituri je pričakala še drugi strel, potem pa veselo poskočila, češ, jaz sem svoj posel že odpravila. Sosed orjaške postave je pa stopil na skalico in jel razlagati čuden dogodljaj na ves glas in ne pre-

nehaje, dokler se ni gonja zaključila. Govorilo se je, da mu je asistiral in pomagal pri tem še višji sosed. Je li bila to resnica, se ni moglo konstatirati.

Dva peska se oglasita. Kako to? Sta li ušla? Ne, spustili so jih. V sredi sta imela starega srnjaka. Kakor bi „žnoro“ vlekel, tirala sta ga proti številki 0. Tam se je srnjak postavil, svoje široke prsi nastavil in mirno pričakoval osodnega strela. S tem je bil oficialni del lova pri kraju in pričelo se je prosto gibanje, živahno in mično, kakor je to vselej v Raskovecu, posebno ako ta ne navaden vžitek za loveca podpira še krasno vreme, kakršno je bilo ta dan. Da nas ni motilo nepretrgano razlaganje sosedov velikana, rekli bi, da Raskovec postaja čedalje bolj velečasten.

Tri ure in pol je trajal pasji javk in pokalo je kakor pri nobeni novi maši ne in ob četrty uri popoldne smo našli pri ognju dvaintrideset srnjakov 21 srn in dve lisiči, brez iste, ki je nastopila v oficijalnem delu kot klown in brez iste, katera je še pri življenju ostala, ker se je rešila na visoko hojo. O tej lisiči in o možu, ki jo je opazoval in o zanimivostih pri zadnji gonji v krasni dvorani Kotnikove hiše sledi poseben kapitel, posebno radi tega, ker lisiica na hoji zna postati epohalnega pomena za lov sploh in za Raskovec še posebno.

tedenske zapore, najvišja kazen je bila dvamesečna ječa. In temu se ni čuditi, saj je nadporočnik Willemin v svoji obtožnici sam povdarjal, da se smatra vojaštvo za potrebno zlo. Kaka razlika med avstrijskim vojnim pravom in švicarskim! Pri nas se obsojajo rezervisti, ki so se le po pomoti oglasili pri kontrolnih shodih v svojem materinem jeziku, ne da bi vsled tega trpela vojna služba ali vojaška avtoriteta, v mnogo hujše kazni kot švicarski javni uporniki.

Papeževa božičnica.

Kakor vsako leto, je tudi letos sprejel papež pred božičem »sveti kolegij«, ki mu je izročil svoje čestitke. Čuden utis pa je napravilo na katoliški svet, da je »sveti« oče celo ta največji praznik miru in ljubezni porabil za bojevit nagovor. Lótil se je posebno ostro »ajdovskega naturalizma« in socialne demokracije. Rekel je med drugim, da mu grenijo jubilejno leto socialni dogodki. Obžaloval je italijanski načrt za ločitev zakona, češ, da pomeni prevrat krščanskega reda ter hoče postaviti države na temelj ajdovskega naturalizma. Demokracija misel smatrana, kakor jo smatra cerkev, se ne stinja jako lepo samo z razodetjem vere in verskim prepričanjem, temuž je bila takorekoč rojena in vzgojena s krščanstvom. Poleg te krščanske demokracije napreduje drugo prevratno in brezbožno gibanje, ki zasleduje čisto druge ideale in hoči druga pota. Usodni dnevi se pripravljajo za meščanske države, ki to gibanje podpirajo ter se ji dobričkajo. Krščansko ljudsko gibanje, ki stoji v odločnem nasprotju napram socialni demokraciji ter zatira njen pogubni vpliv, bo izkazalo že s tem meščanskemu svetu znatno uslugo. — Kake so te krščansko-socialne usluge, občuti meščanstvo povsod, kjer take organizacije delujejo s poneumnevanjem ljudstva in raznimi denarnimi špekulacijami.

Obleganje Venezuele.

Nemške ladje so začele blokado Puerto-Cabelle dne 22., Maracaibe pa 24. t. m. Po 30. t. m. ne bo nobenemu tujemu parniku več dovoljeno priti v venezuelska pristanišča; le pošto bodo smeli oddati pod spremstvom katere oblegajočih ladij. Dne 25. t. m. je prešlo premirje med ustaši in predsednikom Castrom. 6200 ustašev je odkorakalo proti Caracas. Castro jim je šel do La Victoria naproti ter jih pozivlje, naj se združijo z vlado proti tujcem. Ustaši so odgovorili, da sme o tem odločevati le njihov general Matos, ki pa je neizprosen ter bi se prej pridružil sovražnikom republike kot predsedniku Castru.

Najnovejše politične vesti.

Budgetni provizorij, ki se uveljavlja za novo leto s § 14., bo veljal šest mesecev. — K spravnim konferencam, ki se začnejo 3. januarja 1903, bo poklicala vlada tudi češke in nemške poslanca iz Moravske. — O zakonski ločitvi vlada v italijanskem ministruvstvu popolno sporazumljenje, posebno odkar so

razvili klerikalci tako strastno agitacijo proti tej predlogi, smatra vlada za svojo dolžnost, tozadevni zakonski načrt braniti. — Novi némiri. V državi Nicaragua v Srednji Ameriki pričakujejo sovražne navale ter se zbirajo čete na obrežju Tihoga in Atlantskega oceana. — Nasprotniki turških reform so skoraj vsi albanski poglavarji, zato jih turška vlada izganja v Carigrad in Malo Azijo. — Vojaške spremembe. Mestovojnega ministra Pitreicha je imenovan sekcij-skim šefom v vojnem ministruvstvu fml. vitez Pino, namestnikom šefa v generalnem štabu pa generalmajor Potiorek. — Obe zbornici pruskega deželnega zbora sta sklicani na dan 13. januarja. — Na otoku Cipru se je začela živahna agitacija, naj otok izroče Angleži Grški. — Papeževa bolezen. Francoski listi poročajo, da je papeža dne 23. t. m. pri avdijencah popadla toliko slabost, da so ga morali nesti v stanovanje. Drugi listi to zanikajo. — Za pomoč macedonskim begunom sta razposlala oba odbora okrožnice, v katerih se tudi izjavlja, da se ne opusti ustaja, dokler se ne izvedejo napovedane turške reforme pod kontrolo tujih držav. — Proti prepočasnemu delovanju bolgarskega sobranja je govoril knez v zbornici zelo ostro. — Belgijska klerikalna večina namerava uveljaviti nov šolski zakon, ki naj bi šolstvo postavil popolnoma pod vpliv cerkve. — Vrhovni prokurator sv. Sinoda, Pobedonoscev, namerava odstopiti zaradi visoke starosti. Na njegovo mesto pride najbrže grof Aleksander Šeremetiev. Tudi finančni minister Witte je baje utrujen. Naslednik mu bo najbrže državni tajnik Kokovcev.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

V svoji knjigi »Cautio criminalis« piše Friderik Spee o preganjanju čarovnic: »... Pred vsem moraš uvaževati, da so — tega se moramo sramovati — pri nas katoličanih praznovstvo, nevoščljivost, opravičljivost, grdenje in zavratno ovajanje silno globoko vkoreninjene lastnosti. Oblastva tega ne kaznujejo zadosti, s prižnec se to tudi ne graja, in iz tega nastane prva misel na čarovništvo, od tod prihaja, da se božje kazni pripisujejo čarovnikom in čarovnicam; vse so storile čarovnice. Od tod prihaja, da vsak bedasto kriči in vpije, naj oblast zasleduje čarovnike in čarovnice, ki so jih kričali s svojimi hudobnimi jeziki ustvarili. Na to ukaže oblast svojim sodnikom, naj postopajo proti tem slaboglasnim, hudobnim ljudem. Sodniki ne vedo, kje in kako bi začeli, ker ni znakov in dokazov. V tem pride drugi in tretji ukaz od gosposke. Če pa sodi uradnik, da je stvar težka in nevarna, pošlje gosposka inkvizitorje in komisarje. Njih brezumnost in strast se imenuje bogoljubna gorečnost za pravico in ta bogoljubna gorečnost vzdiguje in neti upanje na dobro plačilo, posebno če se inkvizitorju zagotovi gotova svota tolarjev od vsake glave in mu je povrh še dovoljeno, iztirjati od kmetov še družih davkov. Ako se potem zgodi, da kdo o kaki vbogi ženi — imenujmo jo Gajo —

izreče sumljivo besedo, potem je storjen začetek. Nje se drže. Da pa bi ne izgledalo, kakor bi se postopalo vsled same govornice in ne da bi bilo kakih znakov krivde, so izmislili to-le zvijačo: Gaja živi ali lahkomišelnost in grdo ali pa pobožno in bogoljubno. V prvem slučaju je že (v njenem življenju) močen znak krivde, zakaj kdor živi grdo, se da lahko še v grše življenje zapeljati. Pa tudi drugi slučaj (da živi lepo in bogoljubno) ni nič manj zanesljivo znamenje, kajti — tako pravijo — čarovnice se delajo kakor bi lepo živele in hočejo veljati kot pobožne. Izda se torej povelje, da je Gajo zapreti in takoj je dan nov znak krivde: Gaja izrazi namreč ali da se boji ali da se nič ne boji. Če se boji — in kdo bi se ne bal, kdor ve, kako grozno tam ljudi trpinčijo — je to dokaz, da ima slabo vest; če se ne boji in se zanaša na svojo nedolžnost, je to tudi dokaz proti nji, češ, hudič daje čarovnicam pogum. Da pa bo dovolj znakov, zato ima inkvizitor svoje volhne, brezbožne, brezvestne, zavržene ljudi. Ti morajo vse življenje vbogo Gajo preiskati, da kaj iztaknejo, kar bi nezaupni ljudje mogli takmčiti kot čarovništvo. Ako je potem še kaj tacihi, ki Gajo že prej niso bili naklonjeni, nastopijo ti, premcene Ÿ v X in vsak kliče: proti Gaji govore težki indiciji. Na to se Gaja trpinči. Kajti pri tem procesu ni dovoljen noben zagovornik in nobena obramba. Čarovnija — pravijo — je izjemno hudodelstvo, je grdobija, za katero ne veljajo procesni predpisi da, če se najde kdo kot zagovornik ali če kdo gosposko opozori, naj postopa previdno, postane sam sumljiv čarovništva. Tako utihnejo vsaka usta in vsa peresa obstanejo; nihče se ne upa kaj govoriti ali kaj pisati. (Dalje prih.)

Občinske volitve v Žiréh.

»Slovenec« je v 284. številki z dne 11. decembra 1902 objavil članek o občinskih volitvah v Žiréh. Kar se v tem dopisu iz ožlindrane stranke žirovske proti nam naperja, so same laži in izmišljotine. Naši stranki predbacivajo, da se g. županu zdi prijetno, sedeti na županskem stolu; ti pišajo pa ne pomislijo, koliko truda ima g. župan z občino posebno v sedanjem položaju, ko se stranke med sabo pričkajo pa radi neumnosti ožlindranecev, katerim se kar vidi, da imajo mesto možgan le ajdovco v glavi. Ti ožlindranci mislijo, da jim mora gospod župan kar čez noč vso oblast izročiti. Mi že vemo, kaj veleva § 19. obč. vol. reda in vemo tudi za druge paragrafe; mi se jih tudi po pravici držimo in jih spolnujemo. Vi jih pa le z zvijačo prekucniti hočete. Nam očitajte, da smo ves žolč razlili čez vašega spoštovanega kaplana. Kdo je pa kriv toliko razprtij med strankami, kakor ravno on sam, saj nikogar še pogledati ne more bodisi, če ga sreča, ali da kako drugače slučajno skupaj prideta. On navadno stoluje le s figo v ožlindrani rezidenci. Živi od Lengerja do Petrona in od todi nazaj, tako da ima župnišče in belolasega starega gospoda župnika Jožefa Vidmarja v razvidu in v šoli gošpoda Leopolda Božiča. Gospod župnik Jožef Vidmar je miroljuben in v naši župniji kot starosta občine in župnije žirovske obče spoštovan ter se ne utika prav v nobene strankarske zadeve, in vendar mu je že delovanje s figo ožlindrane stranke žirovske vasi prišlo do grla, da je moral svojo očetovsko dolžnost porabiti s tem, da je na leci dne 7. decembra t. l. v cerkvi začel svariti Žirovce. Radi česa? Naš obče spoštovani gospod nadučitelj Božič Leopold je dobil od fige ožlindrane stranke žirovske neko pismo, da je njegovo petje v cerkvi tako slabo, da ga na Kranjskem tako slabega nikjer

ni. Kaj je hotel po tem pismu gospod Božič? Druzega mu ni ostalo, ko se orgljanju odpovedati. Podpis na pismu je bil: »žirovski klerikalci« Radi tega jih je naš prečastiti gospod župnik Jožef Vidmar dan v cerkvi posvaril pa tudi pristavil, da s o boljši liberalci kot tukajšnji klerikalci. To je bilo s figo ožlindrani stranki žaljenje do dna njih srca. Takoj so šli rogovilit v župnišče nad prečastitega gospoda župnika, ko bi si morali zapomniti, da je on njih dušni pastir in da mora svojo dolžnost opraviti ter jih posvariti. A s figo ožlindrana stranka tega ne more slišati, saj jo nadzoruje kaplan Lavrič, Vovšar, Berck! On pa je ravno isto nedeljo na leci se postavil na popolnoma drugo stališče, češ, kako mi liberalci lažemo. Pa če pomislimo o njegovi zvijači, pride nam v misel sledeče: Vsaki katoliški kristjan, ko se pameti zave, mora prvo na pamet znati 6 resnic. V figo ožlindrani vasi žirovski so pa tele:

1. V Žiréh je en sam kaplan; —
2. kaplan je pravičen lažnik in agitator; —
3. so tri s figo ožlindrane osebe, kaplan, Kováč in Lenger; —
4. druga s figo ožlindrana oseba je veliko pretrpela, pa ni umrla in vendar župnika Ferjančiča v Zavrac ni mogla v volilni imenik spraviti; —
5. napredna liberalna stranka je nepremagljiva; —
6. sprava strank je potrebna, pa dokler bode kaplan Lavrič v Žiréh, se doseglja ne bo.

V svojem dopisu vprašujete, kdo da prehodi vse hribe in doline. Rečemo, da sam kaplan, od naše stranke se nihče zato nič ne briga, kaplan se pa z vsakim agentom vozi okrog; zabavlja po krémah in ni še tega dolgo, ko so ga pri krémaju in mesarju Perešutiju v Gorenjivasi smuknili iz pivne sobe. Saj ni čuda. Ko se je čez našo ravan vozil, so rekli naši napredni fantje, ko so ga videli, v kakem stanu da je, »da ajnrka k vojakom«. Kaplanova luč lepo sveti po žirovski ravni, in je ni treba pod mernik staviti.

Če nam bode taka luč svetila, ne bode v Žiréh nikoli pravice. Lažete čez nas, da napeljujemo volilce radi zidanja nove občinske hiše v žiréh. Potrebna bi bila ne samo občinska hiša, ampak zraven še norišnica, da bi tiste vanjo devali, kateri so s pravico ob pamet. Lavrič, Vovšar Berck, saj ste že tudi znoreli, ker dokazujete, da ima občina 7000 dolga, to se pa ne ve, so li krone ali stari goldinarji. V resnici je pa dolga 3031 K 49 h. Tudi tukaj se vidi, da ne znate družega ko lagati; da bi pa vsaj kje kako resnico povedali, tega pa ne znate. Slaba je torej s figo ožlindrana stranka, ko nima nič dokazov v rokah, ampak kar brez pameti vpijo med svet, toliko je dolga. Zato bode res treba prvo norišnico v Žiréh zidati, da bodedo imeli kam devati take norce.

Nam predbacujete radi naših žensk, pa mi vam to povemo, poglejte kaplana z Vovšarco, kako on dela, poglejte kaj on dela po agitacijah. Naše ženske so že poštene, in ni slišati o njih nič slabega. Izgovarjate se, da kaplan vestno opravlja svojo šolsko dolžnost, radi zamud pa molčite. Zadnjič je bilo napovedanih samo 25 šolskih zamud, v resnici jih je pa 35. To se imenuje vestno spolnovanje šolske dolžnosti? Namesto, da bi v šolo šel, je pa rajši šel ob volitvi županstva v Dole, ko tam ni imel čisto nič opraviti, ali pa v Poljansko dolino, ko ga tamošnje razmere čisto nič ne brigajo. O vaših reklamacijah pa rajši molčite, saj jih je slavno c. kr. okrajno glavarstvo vam vse zavrlo.

Žirovski liberalci.

Dalje v prilogi.

Nedeljsko pismo.

Pred prazniki je bila pri gospodu deželnem šolskem nadzorniku za ljudske šole deputacija ljubljanskih učiteljev ali morebiti je bila deputacija »Zaveze«, morebiti pa tudi — tega ne vem natanko — učiteljev z dežele v zadevi ljudskošolskih počitnic. Vodja deputacije je gospodu nadzorniku s prepričevalnimi besedami razlagal, kakšna krivica se učencem godi, ki že komaj čakajo na božične jaslice ter na mnogovrstno veselje v teh praznikih; vse to veselje in vso to radost pa jim greni šola o božiču. Še tepeškati ne bodo hoteli, ker je tako danes, v soboto, kakor v ponedeljek šola.

Gospod nadzornik je potrpežljivo poslušal, na to pa prav ljubeznivo odgovoril: »Saj veste, da sem Vaš prijatelj, prijatelj šolske mladine in prijatelj šole ter da mi je na srcu edino le to, da si učenci prisvojijo mnogo uporabnih nauk ter da se naša ljudska šola povzdigne na tisto stopinjo, na kateri so že zdavnaj ljudske šole sosednih pokrajin. Pomislite pa, koliko se je zamudilo v zadnjih desetletjih, ko je skoraj vsak delal, kakor je sam hotel! Pomislite, koliko je v naši deželi jednorazrednic, koliko šol s pol

dnevni poukom; pomislite, koliko našega ljudstva še pisati ne zna! Ali morebiti ne veste, da je v naši deželi še dokaj selišč, ki še nikamor všolana niso! In na vse zadnje, ali ne veste, da je pri nas šestletna šolska obveznost! Kako naj torej dosežemo isti smoter, kakor druge dežele, z osemletno šolsko obveznostjo? Potratiti ne moremo nobenega časa in zastaviti moramo vse svoje moči, da povzdignemo naše ljudstvo na višo stopnjo! Kar Vas je tukaj, vidim, da ste napredni učitelji — a naprednost se kaže s tem, da delamo neprestano za narod, iz katerega smo zrasli.« Vsi so nadzorniku pri trjevali, in bralo se je vsem veselje iz obrazov, ko so slišali tako odločne besede, končal pa je s šegavim nasmehom: »Saj znate vsi računati. Računajmo torej, koliko šolskih dni imate!

Leto ima 360 dni, od teh je polovica noči, ostane torej za šolo le 180 dni. Od teh odpade 52 nedelj in 52 četrtkov, skupaj 104 dni, tako da ostane le še 76 dni. Od teh odštejemo dalje velike počitnice 45 dni, ostane še 31 dni; od teh še odštejemo počitnice o pustu 1½ dneva, o veliki noči 7 dni, o binkoštih 4 dni in o vseh svetnikih 2 dneva, o božiču 3 dni ter cesarjev god in spomin umrle cesa-

rice 2 dneva, skupaj 13½ dni, tako da še ostane 11½ dni. Potem imate cerkvene praznike: novo leto, 3 kralje, svednico, sv. Jožefa, oznanenje Marije Device, čisto pošetlje in vsaj 3 spovedne dneve, skupaj 10 dni, tako da vam ostane le 1½ dneva šole. Krajni šolski svet ima tudi pravico, dati 3 proste dneve, a ne more jih dati, ker jih je premalo. Da pa ne bodede rekli, da sem trd, grem takoj k Njega ekselenciji gospodu deželnemu predsedniku, ter mu predložim Vašo prošnjo.« Tako nekako je govoril, ali bi bil lahko gospod nadzornik.

Da mi ne bode kdo očital, da sem kaj preplonkal, kar javno priznam, da sem zgornji dovtip nekje slišal ali nekje bral, ter sem ga prikrojil našim razmeram. Vzlci temu bodedo jako ponosen na njega, posebno če se mi posreči, doseči za naše učitelje nekoliko bolj ugodne počitnice, ker potrebni so jih ravno tako, in veselijo se jih ravno tako, kakor naši učenci.

Podam pa še naj dovtip iz šole, o katerem lahko trdim, da je izviren, ima pa še tudi to na sebi, da je resničen.

Bilo je na neki nemški šoli, na kateri pa je bilo več kot polovica slovenskih otrok iz okolice; pa tudi mestni

otroci niso znali nemškega. Kdor je že kedaj na taki šoli služboval, ta ve, kaj se pravi potrpežljivost. To so vam razposajani otroci, o katerih se o vsakem lahko reče, to je seme. Bilo je nekega dopoldne, ko je neki učenc, beračice sin, nagajal, da si dotični učitelj ni vedel pomagati, prijel je učenca za lase ter ga prav pošteno zlasal. Popoldne pride dotični učenec zopet v šolo — a bil je do golega ostrizen. Vstopi pred učitelja in pravi v tistem jeziku, ki ni ne nemški ne slovenski, učitelju: »moja mati se vam prav zahvaljuje, da ste me zlasali, ter me vsikdar zlasajte, kadar bom poreden.« Učitelj ga pogleda, nekoliko premišljuje, potem pa ga prime za ušesa, ga krepko zuhlja ter mu pravi: »povej materi, da se jim priporočujem, ter da ti naj še ušesa ostrizejo.« Za nekoliko časa je bil fant ugnan.

Da, pomagati si je treba znati učitelju. Tako si je znal pomagati tudi tisti učitelj, ko so za vlade Vestenecka žalostnega spomina pestili nemškutarski nadzorniki narodne učitelje po Kranjskem. Nadzornik Zima je prišel nekega učitelja nadzorovat. Celi dan ga je mučil in še je hotel ostati drugi dan. A koncem ure veli učencem vstati in iz sto grl zadonela

Iz šentjakobskega okraja.

(Dopis.)

Potres 1. 1895. je bil za celo Ljubljano velika nesreča, a za šentjakobski okraj pa, reči smemo, dvojna katastrofa, ki preti popolno uničiti ta nekdanji cvetoči del glavnega mesta.

Dočim so se drugi deli mesta že vsaj nekoliko opomogli, ali pa imajo vsaj upanje, da si bodo v nekaj letih opomogli od hudega udara, žuga šentjakobskemu delu gotov pogin, ne izogiben propad.

Da se prebivalci šentjakobskega okrožja izognemo nesreči, ki nam preti, smo že mnogokrat razmišljali, kako odvrniti to nevarnost.

Pred potresom smo imeli v tem delu mesta deželno sodišče, v bližini pa okrajno sodišče in topničarsko vojašnico, kar je donajalo davkoplačevalcem dokaj koristi in jim omogočilo, da so lažje zadoščali svojim dolžnostim kot davkoplačevalci. Po potresu pa se je pričela doba propada.

Najprej smo izgubili topničarstvo, ki se je izselilo v Gorico. Res se je vrnilo čez nekaj let zopet v Ljubljano, a ne več v naš okraj, ampak tja gori na Dunajsko cesto. S tem nam je usahnili precejšen vir dohodkov. Kmalu za tem se je odprla »Domobranska cesta« k domobranski vojašnici. Dočim se je poprej vršil ves promet z Dolenjske skozi šentjakobski okraj in v njem, je ta cesta jako omejila ta promet, kar se pozna posebno od časa, kar obratuje električna železnica, ker je od tega časa promet na novi cesti in po Streliških ulicah bolj neoviran. Letošnje jesen se je pa preselilo deželno sodišče z zabjeka in okrajno sodišče iz Križank v novo justično palačo. Že sedaj se opaža, koliko škode povzročuje ta premešitev našemu okraju, a to bode vedno hujše in hujše, kajti, kakor hitro se bodo Dolenjci privadili Gruberjeve ceste in Streliških ulic, bode naš okraj popolno zapuščen, ker bodo imeli tako do justične palače ali pa na trg krajšo in zložnejšo pot.

Prodaja božičnih drevesc sicer ni videti posebnega pomena, a premeščenje trga za božična drevesca pomeni tudi precejšnjo izgubo, ker je občinstvo vsaj v tistih dneh v precejšnjem številu pohajalo naš okraj in dalo tukajšnjim trgovcem dokaj zaslužka.

Edino, kar nam je še ostalo, je obrtna šola v svojih sedanjih provizoričnih prostorih. Povdarjamo posebno besedo provizoričnih, ker se bode v kratkem času moralo graditi za njo novo poslopje. Po dolgem moledovanju se nam je sicer obljubilo, da se isto zgradi na Prulah. Stvar se pa že vleče leta in leta. Vsled tega nas navdaja opravičena bojazn, da ne bi ostalo edino le pri obljubi, da ne bi čuli nekega dne: obrtna šola se bode gradila tam ali tam — na Prulah pa ne. Da je ta naša bojazn opravičena, smemo sklepati iz tega, da se je govorilo nekaj o nezdravem stavbišču, o vlagi itd. Mislimo pa, da je ta bojazn pač neutemeljena, ker so v zadnjem času v ondotnem okolišču zgradili dokaj hiš, ki pa ne kažejo nobenih posledic v zdravstvenem oziru. Sploh je nastal tu cel okolišč, ki ima mnogo lepih hiš in zdravih stanovanj. Treba bode ta del le primerno kanalizirati in o vlagi ne bode več govoriti. Na misel nam je prišel svet na Vrtači. Dobro se spominjamo, kako močvirjen je bil ondotni svet in vendar sta danes tam nemška in III. mestna ljudska šola in nihče ne more trditi, da sta ti dve šoli

je v hudi poletni vročini znana narodna pesem:

„Nesrečna zima mrazi me
in dolgo proč ne spravi se!“

Zima je pobral šila in kopita.

Priporočljiva metoda! Sitnemu nadzorniku zapoje se prava pesmica in nadzornik gre.

Dotičen učitelj je bil sploh jako dovtipen mož, vesel v vsaki družbi in zanimiv družabnik. Gospod župnik pa ga ni nič kaj maral. Nekoč se srečata; gospod župnik ga ustavi in mu pravi: Gospod L., zložite že hitro nekaj. Učitelj trenotek pomisli in mu takoj odgovori: Danes pa res nisem razpoložen za take stvari, ker ne vem, kje mi glava stoji. No, no, kaj pa je tacega? Ali še ne veste, čez pol ure pride gospod deželni predsednik, moram hitro domov, da se preoblečem.

Tako, tako, potem pa se morem tudi jaz preobleči, pred župniščem se snideva.

Gospod župnik čaka v talarju najprej učitelja, potem deželnega predsednika. Ko ni nobenega, gre proti šoli. Tam zagleda učitelja, ki je pred šolo sede svojo pipo kadil, kakor binič ne bilo. Sedaj se šele župniku zdani ter gre, ne da bi katero zini, v župnišče.

v zdravstvenem oziru v kvar šolo pohajajoči mladini.

Ako se šentjakobskemu trgu vzame obrtna šola, bi se mu s tem zadal **smrtni udarec**. Sedanjim hišnim posestnikom, trgovcem in obrtnikom ne bi kazalo drugega kot izseliti se drugam ali pa mirno pričakovati popolnega pogina. ki bi moral nastopiti v kratkem času. Hiše pa bi stale prazne in prišle ob vrednost. Če se vpoštevata, koliko so žrtvovali hišni posestniki po potresu ravno v tem delu mesta za popravilo hiš, je umljiva malodušnost, ki jih navdaja, ko mislijo na bodočnost. Nekateri izmed njih so se tako zadolžili, da so celo sedaj težko izhajali. Kako se jim bode godilo potem, ako se naš okraj popolno opustoši in ko se bode izterjavala 9 1/2%, doklada za popravilo cerkve in zgradbo stolpa, ta odloznoji privilegij, ki ga imamo v celi Ljubljani edini šentjakobčani, je lahko izračunati na prstih. — V par letih mora pričeti boben svojo pesem, ki ne bode poprej nehala, da bode vse uničeno, da bode šel zadnji posestnik na kant.

Pomisli si tudi, da, kakor hitro bode dosti stanovanj v drugih delih mesta, bomo imeli hišni gospodarji vsa stanovanja na razpolago, ker stranke teže tja, kjer imajo opravilo. Tega pa v našem okraju ni, ker nimamo ne uradov, a tudi ne večjih obrtnih podjetij, izvemšči Samosovo livarno. — Obupno in zaupno se torej obračamo do merodajnih faktorjev, naj isti nekoliko premotrijo naš položaj ter nam hitro pomagajo, kajti, kdor hitro dá, dvakrat dá. Nikakor se nam ne more šteti v zlo, ako nestrpno čakamo nujne rešitve tega, za nas tako eminentno važnega vprašanja, saj nam je v spominu zgodovina tržnice, katera bi bila kmalu zlezla »tja gori proti severu«.

Prosimo torej merodajne kroge, da naj se pobrigajo za nas in ne puste poginiti tega najstarejšega historičnega dela mesta, vsaj naše težnje niso, bogsigavedi, kako visokoleteče in naše želje tudi ne neskromne, saj ne zahtevamo posebnih koncesij in dobrot, ampak samo, da se nam da nekaj nadomestila za izgube, da ohranimo vsaj nekaj tega, kar smo imeli.

Trdno se nadejamo, da bodo poklicani faktorji uvaževali naš klic:

umirajoči vas pozdravljajo!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 27. decembra.

— **Osebnosti.** Ministerialni tajnik v naučnem ministertvu g. dr. Fran Heinz je imenovan sekcijskim svetnikom. — Ministerialni koncept v naučnem ministertvu, g. dr. Ivan Žolgar, je imenovan ministerialnim podtajnikom. — Sekundarij v Ljubljani g. dr. Fran Raznožnik je imenovan okrožnim zdravnikom v Petrini pri Kočevju. — Finančni svetnik g. Jurij Konašchegg je imenovan načelnikom tukajšnje davčne administracije. — Rudniški eleve v Idriji gosp. Ivan Adamec je imenovan rudniškim mojstrom.

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** ima v ponedeljek dne 29. decembra 1902 ob 3. uri popoldne v dvoran mestnega magistrata redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Prošnja občina Polšnik za dovolitev 3 novih živinskih sejmov v Brezovem. 5. Prošnja občine Dolsko za dovolitev 2 letnih sejmov. 6. Prošnja občine Šmihel-Stopiče za razširjenje sejmskih pravic za prašičje seje v Kandiji. 7. Prošnja občine Cerklje za pomnožitev letnih sejnov. 9. Prošnja za podporo obrtni nadaljevalni šoli, ki se ima ustanoviti v Cerknici. 10. Zbornični proračun za l. 1903. 11. Prošnja trgovskega društva „Merkur“ za podporo. 12. Prošnja ljubljanske brivske zadruge za podporo. 13. Revizija imenika strokovnjakov za ogled tkalnih strojev, došlih iz inozemstva. 14. Prošnja za izpregled sposobnostnega dokaza za nastop čevljarskega obrta. 15. Poročilo o načrtu zakona o uravnavi prometa z gnojili, krmo in semeni. 16. Poročilo o vprašanju, če je dopustiti, da smejo prejemniki vzeti vzorce iz železničnih pošiljatev pred prevzetjem blaga. 17. Tajna seja.

— **Žirovski klerikalci** napenjajo vse moči, da bi dobili občino v svoje roke. Lenger in Lavrič se naphujeta, da se bojimo, da se razpočita vsak trenutek, kakor dve kričeči žabi v luži. Posebno Lavrič zadnje čase ni več hodil »spat na peč«, pač pa lazil in škornje trgal okrog po pogorju ter agitiral, da se je vse trgalo. Ali uspeha le ni bilo! In sedaj stasi z Lengerjem nekaj novega izmislila. Dosedaj sta lagala bolj na tihem, odslej

pa hočeta očitno lagati in brez sramu, kakor oigan, kadar prodaja z ilovico prevlečeno kljuse. In tako z ilovico prevlečeno kljuse je žirovski klerikalizem v resnici! Znano je, da se je žirovsko sejmišče preneslo iz močvirja tik vasi na suh in pripraven prostor tik »Katernika«? Vsak pameten človek je bil s tem zadovoljen, samo Lenger in njegov tovariši hoteli so kakor urhi še dalje tičati v mlaki. Dotično odredbo političnih oblastnij pa je upravno sodišče radi formalnih vzrokov razveljavilo ter zaukazalo novo preiskavo. Lenger in Lavrič hočeta imeti seje za žirovske vas, dočim je občina seje že več nego šestdeset let v rokah imela in dotične dohodke za se porabljala. Brez ozira na drugo si je torej občina te sejmове že davno priposestvala, zatogadelj je položaj tak, da sejmov sploh nikdar zgubiti ne more. To je tako gotovo, kakor gotovo je kaplan Lavrič skoraj vsaki dan pijan! Vzlic temu, da glede sejmov ni iztekla nikaka odločba, izmislili so si naši klerikalni tepci, da je vprašanje že rešeno in da so se sejmji prisodili žirovski vasi. Bolj neumna in bolj debela laž se še ni izmislila, kakor je ta! Resnica pa je: da so žiri bolj oddaljeni od sejmov, kakor so kdaj bili! To je resnica! To resnico poznata Lenger in Lavrič prav dobro: da pa bi koga vendar-le speljala na svoj led, dala sta zadnje čase staro sejmišče znova posuti. In res so navozili v staro mlako nekaj vozičev gramozu, češ, mudi se, ker bomo prvi sejem zopet v mlakuži imeli! S takimi prismodarjami hočeta Lavrič in Lenger žirovske volilce slepiti. Ali ti se jima smejejo, k Bogu pa molijo vsak dan, da bi spametoval Lengerja, Lavriča in vse druge norce, ki sedaj šuto vozijo na staro sejmišče!

— **Uzoren župan.** Dne 23. t. m. se je vršila pred c. kr. okrajnim sodiščem v Litiji sodnijska obravnava proti zloglasnemu šmartinskemu, 3 leta vladajočemu županu „očetu Cofku“ radi razžaljenja časti. Pri ti obravnavi se mu je prisodilo 10 dni zapora. Zanimivo je to, da še ni poteklo eno leto, odkar je bil ta „uzor-župan“ ravno pri tem sodišču obsojen na 3 ali 6 dni zapora zaradi ravno tacega delikta, a se je posrečilo njega klerikalnim zagovornikom, da je bila njega kazen pri vsiklicni obravnavi v Ljubljani dne 13. februarja t. l. spremenjena v občutno denarno kazen. Pred kakim poldrugim letom je bil ravno ta oče Cofek obsojen v Litiji na kazen 3 dnevnega zapora radi pregreška na ptujem imetju, a se je tudi po zaslugi dr. Šusteršiča taista kazen zaradi nekih pomanjkljivosti pri vsiklicni obravnavi popustila. Pred kakimi 2 leti bila je njegova žena radi hudega razžaljenja na časti obsojena na tri dni zapora. Ta kazen se je vsled prošnje na cesarja odpustila, pa le ker so tožitelji na pritisk izjavili, da ji odpustčajo. Predstavite si sedaj tako župansko dvojico! Cela fara ni varna svoje časti pred takim županom! Sedanje volitve v občinski odbor so se zopet na tak prekanjen način vršile, da so bili še tisti dosedanji udje, ki so bili na sumu, da županu vsaj malo na prste gledajo, iz odbora izbačeni. Naš novi dekan A. Žlogar, ki je častivreden mož, kolikor se da dosedaj soditi, ni, kolikor se ve, nič na volitve vplival, ker mu tudi razmere niso znane. A drugo zlo je še tukaj in to je neki pijanček, kaplan Strukel, ki je noge brusil za nekdanjega Lavrenčičevega ljubljence in od škofa imenovanega pravega katoliškega moža Janeza Breznikarja onega „Cofka.“ Ta mož storil je v sporazumljenju s prejšnjim dekanom Lavrenčičem — ki se je, kakor slišimo, v Kamniku spreobrnil in poboljšal, a se bojimo, da bodo tudi tam o njem še drugače sodili — vse, da je zmagal Cofek. Mislite si še predrznost tega župana-opravljalca! Pri končani sodni obravnavi zabrusil je dotičnemu g. adjunkt-sodniku v obraz besede: „Vi ste me obsodili, ali drugi vam bodo pa drugače pokazali! Kakor sem že omenil, bile so občinske volitve dne 18. decembra in volitev župana bo, kakor slišim, mej 3. in 10. januarjem 1903. Cofek je bil po izidu volitev poln veselja ker ima up, da ostane še na županskem stolu. Omenim še, da mu je to zadnje obsodbo povzročil pristaš klerikalne stranke, mislite si torej, kak mora ta „Cofek“ biti! V odbor so prišli sedaj razven dveh boljših oseb sami patentirani gumpci, ki bodo seveda glasovali za Cofka. Srečno Šmartno!

— **„Hudič ga bo vzel“.** Iz Rajhenburga se nam piše: Ko je pretečeni torek tukajšnji kaplan v šoli veronak učil, je začel mesto, da kaj pametnega razlaga, govori o hudiču. Rekel je nedolžnim otročičkom, da vsakega ki bere „Rodoljuba“ in „Štajerca“ — bo vzel hudič. Tako je prišla neka deklica iz okolice (7 let stara) prestrašena domu, in stopila s prošnjo pred mater, da naj ta dva lista, (na koja je njen oče naročen) takoj v peč vrže, — češ, da vendar našega očeta ne bo hudič vzel. Seveda, pametna mati ni hčerkinji prošnji ustregla, — temveč jo je znala gotovo s pametnejšimi in lepšimi stvarmi poučiti, kakor pa oni kaplan v šoli. — Misel pametnih ljudi je, da vendar ni toliko hudičev pri nas, kolikor jih naša črna gospoda „riše“, — zlasti po času, od kar je bil „misijon“ v naši fari. Po kaj neki nas je potem Bog ustvaril in s svojo smrtjo odrešil, če bode sedaj kar po „receptu“ kakega kaplančaka lahko hudič jemal ljudi. Ako ima takšen veronak pravi pomen, — o tem dvomimo, — zlasti sedaj, ko naj bi se raje razlagalo veselje radi Božiča. Saj je že Kristus rekel o nedolžnih otročičih: „Pustite male k meni, saj njih je nebeško kraljestvo!“

— **Uradna slovenščina.** V „Celovčanki“ od dne 20. t. m. se bere slovenski dražbeni razglas ondotne sodnje, v katerem so med drugimi sledeče kolobocije: „Z nemejcno zavezo, ki jo zastepa — Dražba zavezancu Castnega zemljišča — hatero se stoji — po zapisniku o poposič in cenotvi dne 23. vinotona — v občini Globasnica — skupni cenilju vsednosti po 550 K — se ne prodaje — dolžitev dražbenega obruka!“ — Nemci pravijo, da kmet ne ume nove slovenščine; res je, ker take slovenske „špraha“ nikdo ne ume. Kateri uradnik jo je neki zopet tako speljal! Izgovarjali se bote morda, da je Kleinmayer, ki izdaje „Celovčanko“, tako tiskal. Znabiti je tako, ker on zna še boljšo kolobocijo tiskati. Glej njegov nemški koledar stran 102; tam se bere: „41. Hranilnica in posojilnica za St. Stefan na Zili in okolice regist. Zadrnya gneo mejeno Zavdro.“ Zadnje besede bi bile dobre za „Kolomanov žegen.“

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri, v nedeljo sta dve predstavi: popoldne čarobna bajka s petjem in godbo »Rdeča kapica« in gluma »Krojač Fips«, zvečer opera »Prodana nevesta«. V torek, dne 30. decembra je opera »Psoglavci«.

— **„Glasbene Matice“ pevski večer s plesom.** Pevski zbor »Glasbene Matice« priredi, kakor običajno že nekaj let, dne 10. januarja v veliki dvorani »Narodnega Doma« svoj pevski večer s plesom. Najprvo bode koncert, na to ples. Do sedaj je bila še vsaka taka zabavna prireditev »Glasbene Matice« zelo mnogoštevilno obiskana in nad vse animirana.

— **II. seja pripravljalnega odbora za dež. učit. konferenco 1903.** V seji dne 23. decembra t. l. se je oververil zapisnik I. seje. Določil se je na podlagi referata L. Jelenca poslovni red za pripravljalni odbor in poslovni red za dež. učiteljsko konferenco, o katerem je poročal c. kr. ravnatelj Levec kot načelnik odbora za sestavo poslovnika. Določila se je generalna debata o poročilu nadučitelja J. Tomana o pouku v slovnici, o poročilu J. Bernota o računstvu v ljudski šoli, kakor tudi o poročilu učitelja Gregorina o učnem načrtu za enorazredne ljudske šole s poldnevnim poukom. O teh poročilih se bode v prihodnji seji dne 21. januarja 1903 vršila podrobna debata. Učitelj Fr. Gärtner je poročal o pripravah za razstavo učil o priliki dež. učit. konference. V prihodnji seji se bode obravnavalo o že omenjenih predmetih in o učnem načrtu za enorazredne ljudske šole s celodnevničnim poukom. Razven tega bode poročal nadučitelj J. Toman o učnem načrtu za dvo-razredne ljudske šole s poldnevnim in celodnevničnim poukom. Dalje so se razdelili tudi referati o učnem načrtu za tri-, štiri- in pet-razrednice odbornikom: Gregorač, Šga Jelenec.

— **Promocija.** V ponedeljek, dne 22. t. m. promoviral je na dunajski univerzi doktorjem prava g. Jakob Jan, c. kr. avskultant v Novem mestu. Čestitamo!

— **Umrl** je v Voloski brat ondotnega župana, vrli hrvatski rodoljub g. Ermin Jelušić, umirovljeni mornar vojne mornarice združenih držav severoameriških. — **Predrzen žid.** Pri Maliču prodaja neki žid tepihé. Ta mož bi sicer rad

napravil kar največ dobička, a se ne ženi v javnih lokalih rabiti izraze »slovenisches Gesindel«, »gemeines Volk diese Slovenen« itd. Zaušnic mož doslej še ni dobil.

— **Stenski koledar.** V založbi R. Šeberja v Postojni je izšel ličen stenski koledar z beležkami za vsaki dan v letu. Cena 40 h, po pošti 10 h več. V zadnji številki našega lista je bito med inserati pomotoma tiskano, da je Šeber izdal skladni koledar, katera pomota bodi s tem popravljena.

— **Blejsko jezero** je zamrznjeno — ljudstva mrgoli gori — površina gladka in čista, da se človek zrcali v njej ter se vidi na dno. Drsalci, prepričajte se sami ter posetite prekrasni zimski Blej!

— **Ogenj.** Piše se nam iz Trebelnega pri Mokronogu: »V torek, 23. t. m., je nastal požar v Cikavi pri Trebelnem. Posestniku Peterletu je uničil »cimper«, hleve, kašo, hišo, kozolec. Posestniku Grabnerju je uničen hlev in pod. J. Kresetu je zgorela hiša, pod, hlevi, kozolec in svinjak. Peterlé je bil baje zavarovan, a v zadnjem času ni plačal zavarovalnine. Ogenj je nastal ob 2. uri popoldne po malih otrocih, ki so si s tem delali kratek čas, da so slamo zažigali na podu. Dasi je Cikava le tri četrt ure od Trebelnega, ni nihče vedel za ta požar. Zato se na Trebelnem ni zvonilo, a tudi na Blečem vrhu ne, dasi je Cikava le četrt ure oddaljena. Nekemu kmetu sta bila dva vola tako ožgana, da sta poginila. Na Sveti večer pa bi bilo na Trebelnem prišlo v cerkvi o polnočnici lahko do nesreče. Cerkev je bila nabito polna. Odpela se je bila pred mašo po jutranjicah skoro že »Zahvalna pesem«, ko sveče unamèjo rože nad altarjem. Hipoma je švignil plamen kvišku. Nastal je velik strah. Duhovnika sta pozabila na rezponzorije ter zrla kakor okamenela strašen prizor. Ljudstvo je sililo k vratom, a deloma glasno vpilo: »Na altar naj se kdo splazi in ogenj pomori!« In res se je našel pogumen mož, ki je kakor mačka zlezal vrh altarnih kipov ter ogenj udušil. V tem pa se je slika Matere Božje bila pogreznila v ozadje. Ta dohodek je silno razburljivo vplival na vse farane. Bolje, da v cerkvi gori manj sveč, a da je zato večja varnost pred ognjem.

— **Hitra pošta.** V Mariboru je bilo dne 23. novembra t. l. oddano na pošto pismo z naslovom »X. Y. — Sevnica, Dež.: Sp. Štajer.« — To pismo je romalo iz Maribora v Sevnico ravno mesec dni; adresatu je bilo dostavljeno 24. decembra t. l. Na zadnji strani je bila pripomba »Zellnitz a. d. Drau — nicht zu erfragen.« Taki škandalozni slučaji se primerjajo samo vsled tega, ker se nastavljajo jezikovno nezmožni uradniki.

— **Učiteljsko zborovanje v Gorici.** V nedeljo se je vršilo napovedano učiteljsko zborovanje goriških in gradiščanskih učiteljev v gledališni dvorani v Gorici. Prostorna dvorana je bila polna učiteljev in učiteljic slovenske in laške narodnosti. Prihiteji so od vseh strani dežele povedali, kaj hčejo in kaj jim gre. Zborovanje se je vršilo lepo, dostojno, parlamentarno. Izmed poslancev so prišli dr. Tuma, dr. Graziadio Luzzatto in prof. Berbuč. Iz ust učiteljev so se čuli vestno sestavljeni referati ter govori, ki so označevali v markantnih besedah položaj učiteljstva ter pokazovali, kaj treba storiti, da se zboljša položaj ter tako da trdno podlage učiteljstvu in ljudski šoli. Govorili so tudi vsi trije poslanci. Dr. Tuma je govoril učiteljem iz srca, dr. Graziadio Luzzatto je rekel, da je pač poslancem na tem, da se zboljša stanje učiteljstva, ali tudi država naj stori svojo dolžnost, prof. Berbuč pa je razlagal na dolgo in široko, da ne bo nič! Zbor je sprejel končno tako-le resolucijo: Zbor učiteljev poknežene grofije goriško-gradiščanske se obrača zaupno na slavni dežel. zbor s prošnjo, da se sprejme zakon, izdekan od deželnozbornskega šolskega odseka s pristavkom zahtev, stavljenih danes, in ta zakon naj stopi v veljavo s 1. januarjem 1903.

— **V Šempasu na Goriškem** je bil doslej fajmošter Grča nekaj kralj, kajti vladal je neomejeno v celi fari in tudi v obč. zastopu. Končno pa so se možje naveličali Grča-paše in naredili konec grčevanju v obč. odboru. Te dni so se vršile volitve, pri katerih je Grčeva stranka pogorela v vse treh razredih.

— **Goriški deželni proračun za l. 1903** izkazuje potrebščine 1,100,351 kron, pokritja pa 378,695 K. Primanjkljaja je torej 721,655 K, ki se pokrije z dokladami. Na vino, mošt in meso se pobira doklada 100%.

— **Uboj na Reki.** Pred nekaj tedni so na Reki našli peka Salamona zaklanega na cesti. Sumilo se je, da ga je umoril njegov lastni brat. Policija je sumljivega brata seveda koj zaprla. Revež je bil zaprt do torka zvečer, kajti šele ta dan se je posrečilo dognati, da je morilec neki delavec Vid Manzoni, ki je tudi že priznal svoje dejanje.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1. Anton Potokar, črevljarski pomočnik v Štepanivasi, je bil obsojen na 2 meseca ječe, ker je brez povoda udaril hlapca Matija Svetka na Črnetovem dvorišču večkrat s kolom po glavi in ga težko ranil. 2. Gostač Jakob Turšič je svojega gospodarja Franceta Petroviča v Borovnici pretepel s palico in s kolom in ga še z nožem v glavo sunil. Turšič je bil obsojen na 10 mesecev težke ječe, poostrene z 1 postom in trdim ležiščem na mesec. 3. Podgoriški fantje: Jakob Majdič, Vincenc Majdič, Janez Cedilnik in Janez Samec so dne 21. kimovca v Podgorici Martina Loža pretepli, ker je ta v Paternostrovi gostilni dal nekemu fantu zaušnico. Eden fantov je Loža z vilami po desni roki tako udaril, da mu je zlomil kost. Oba Majdiča in Janez Samec so bili obsojeni po 4 mesece, Janez Cedilnik pa 10 tednov ječe.

— **Majhne tatvine.** Avgustu Vidmarju, ključarskemu pomočniku pri Samassi, je bilo v neki gostilni v Trnovcu iz suknjiča ukradenih 2 K 32 h. — Hlapcu Feliksu Kožarju na Radeckega cesti št. 9, so bili ukradeni iz hleva čevlji, katere je tat prodal pri starinarjih. — Mariji Remicevi, prodajalki lončene posode na Poljanski cesti št. 31, sta bili ukradeni iz postelje 2 K. — Mariji Rometovi, služkinji ravnotam pa je zmanjkal iz kovčega zlat za 20 K. — Hlapcu Francetu Kregarju, na Dunajski cesti, je bila iz barake ukradena nikelnasta ura. — Služkinji Mariji Barton je bila na Cesarja Josipa trgu ukradena pločevinasta posoda za mleko in zimska ruta.

— **Nezgoda.** Delavcu Lud. Puhu, stanujočemu na Karlovski cesti št. 6, je na južnem kolodvoru padel zaboj na desno nogo in mu jo poškodoval.

— **Ogenj v dimniku.** V četrtek okoli pol 8. ure zvečer so se vnele saje v dimniku hotela »pri Maliču«. Ogenj so takoj pogasili.

— **Na električni cestni železnici.** Hlapec Lovrenc Zemljak iz Vevč je pustil danes zjutraj na Zaloški cesti vpreženega konja brez nadzorstva. Ko je privozil električni voz, se je konj splašil in skočil pred motorni voz in zadel z vozom v njega in v mimo idočega mizarskega pomočnika Josipa Mervarja, katerega je vrglo v zid, da se je nekoliko poškodoval. Voza sta bila oba poškodovana. — Josip Šen, posestnik v Velikih Lipljenih, je hotel 24. t. m. na Dolenjski cesti z vpreženim konjem pred električnim vozom prevoziti električno cestno železnico, a motorni voz je zadel v njegov voz in ga prevrnil. Šen se je pri padcu z voza na levi rami nekoliko pobil. — Jakob Jesih, posestnik v Hradeckega vasi št. 19, je danes zjutraj na Karlovski cesti zavil pred električnim vozom čez progo električne cestne železnice in je električni voz zadel v konja in ga porinil v stran. Če bi ne bil voznik električnega voza takoj ustavil, bi se bila lahko velika nesreča pripetila.

— **Izgubljene in najdene reči.** Neka dama je izgubila v mestu rujav muf. — Delavka M. R. je izgubila od Rimskih ulic po Kongresnem in Dvornem trgu do Židovskih ulic srebrno žensko uro. — Gimnazijalec A. Z. je našel v Vegovih ulicah denarnico z manjšo svoto denarja.

— **Ukradene ure.** Anton Umovec, urar v Bohinjski Bistrici, je sedel 25. t. m. ponoči v kolodvorski restavraciji in čakal na vlak. K njemu pridružila se je neka ženska in mu pripovedovala, da se pelje proti Trstu. Ko je šel Umovec vprašat, kdaj se odpelje gorenjski vlak, ukradla mu je neznana ženska zavitek, v katerem je imel 33 žepnih ur in je pobegnila skozi bufet na vlak, ki se ob pol 1. uri

odpelje v Trst. Na Umovčevu ovadbo preiskali so vlak, a niso našli ženske. Skrila se je bila za vagone in šele ko se je vlak začel premikati naprej, je na strani proti kurilnici skočila na vlak. Opazili so jo šele v vlaku. Dotična ženska je bila potem v Nabrežini po orožnikih prijeta. Ure je imela še vse pri sebi.

— **Aretovan korporal.** Na Sveti večer je na Rimski cesti žandarmerijski stražmojster Ivan Skodler aretoval nekega topničarskega korporala, ki je s potegnjeno sabljo bil po tleh in ki pri stavljenju ni hotel povedati imena in se je še zoperstavljal.

— **Zlata ura** z zlato verižico je bila ukradena iz spalne sobe dekanu Iv. Lavrenčiču v Kamniku.

— **Žepna tatvina.** Dne 25. t. m. popoldne je v frančiškanski cerkvi neznan tat izmaknil delavčevi vdovi Neži Menikovi, stanujoči na Glincah št. 71, iz žepa ruto, v kateri je imela zavutih 5 K 80 vin.

— **Nogo spahnil.** Anton Praprotnik, črevljar na Karolinski zemlji št. 6, je v noči od 24. na 25. t. m. na kamenitih stopnicah v hiši na Dolenjski cesti št. 7 spodrsnil in padel in si spahnil desno nogo.

— **Pri igri „Marjanca“** sta se sprla včeraj popoldne neki mesarski pomočnik in neki pek z Dolenjskega. Pek je udaril mesarja po nosu, da se mu je vlila kri. Udarec je mesar peku odpustil, ko je ta plačal za njega pol litra vina in jedno klobaso.

— **V Ameriki umrl** je Frane Mostar, hišni posestnik na Ilovici št. 16.

— **God postajenačelnika na dolenskem kolodvoru** so včeraj slovesno praznovali uslužbenci na dolenski železnici. Okrasili so železnični vozček in se z lampijoni pripeljali pred kolodvor kjer je bilo petje in nagovor. Spuščali so tudi rakete. Ta ovacija postajenačelniku je privabila na kolodvor vse polno občinstva.

— **V kaznilnico v Begunje** so odpeljali danes zjutraj orožniki 13 žensk.

— **Pri drsanju zlomil nogo.** Ivan Hribar, 7 let star, posestnikov sin v Grahovem št. 36, je včeraj pri drsanju padel in si zlomil desno nogo.

— **Pretep mej vojaki.** Na Glincah so se včeraj mej seboj sprli in stekli vojaki. Civilisti so se potegnili za brambove in tako je nastal hud pretep. Vojška patrulja, obstoječa iz 20 mož, je razgrajočee vojake aretovala. Jeden vojak je ranjen.

— **Streljal** je nekdo včeraj zvečer na Ježci na delavca Ivana Markoviča stanujočega na Marije Terezije cesti št. 11, ko je šel s svojo ženo domov. Kroglja je zvižgala tik glave njegove žene. Ali je strel kdo sprožil po neprevidnosti ali namenoma, se sedaj še ne ve.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 14. do 20. decembra 1902. Število novorojencev 19 (= 26,3‰), mrtvorojenec 1, umrlih 28 (= 38,7‰), mej njimi jih je umrlo za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 5, za različnimi boleznimi 21. Med njimi je bilo tujcev 8 (= 28,5‰), iz zavodov 13 (= 46,4‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 4, za škarlatico 2, za vrtico 1, za ušesnim 3, za trahom 2 oseb.

— **Društvena godba** koncertuje danes dne 27. t. m. zvečer ob 9. uri v »Narodni kavarni«. Vstopnina prosta.

— **Najnovejše novice.** Odlikovan avstrijski učenjak. Vodja laboratorija v Pasteurjevem zavodu v Parizu, dr. Marmorek je dobil od medicinske akademije Barbierovo nagrado 2000 frankov. — Lev Tolstoj je obolel za vnetjem pljuč. — 17 kil zlatnikov so izkopali kmetje na njivi v Capenagi v Italiji. — Splošna stavka se je razvila v Zadru iz stavke črkostavcev. — Grof Štefan Bethlen se je baje ustrelil na Reki. — Sedem oseb je zgorelo v livarni ogrskih državnih železnic pri Budapešti. Iz nove peči so namreč ušli plini ter se užgali. — Shod poljskih socialnih demokratov se je vršil te praznike v Berlinu, da se dožene sporazumenje med nemškimi in poljskimi socialisti. — Bomba se je razletela pred katedralo svetega Petra v Ženevi. Razdjala pa je le vrata in nekaj okenj ker je bila nerodno nastavljena. Zločinec je Italijan. — Samomor 9 letnega dečka. V Iszkun Halaszu na Ogrskem je dobil 9 letni sin

učitelja Bšolboša slabo spričevalo v šoli, kar ga je tako togotilo, da se je vlegel pod brzovlak, ki ga je povozil. — Ruski car je podaril za ponesrečene vsled potresa v Turkestanu 50000 rubljev. — Močni snežni viharji so razsajali te dni na Balkanu. Ekspresni vlak se je moral vrniti nazaj v Carigrad.

— **Dekle obsojeno na smrt.** V Londonu je bila dne 19. t. m. na smrt obsojena gđ. Byron, ker je v nekem poštnem uradu z bodalom umorila svojega zapeljivca, nekega bogatega trgovca. Dekle je iz poštnih rodbine in zapeljivec, da se je končno iznebi, jo je razglasil kot propalo žensko. To je nesrečno zapeljanko toli bolelo, da se je maščevala. Porota je proglasila obtoženko krivo umora, a upa, da bo pomiloščena.

— **Humbertovi v zaporu.** Tako samozavestno se še menda ni nobeden hudo delnik vedel, kakor rodbina Humbertova v madriškem preiskovalnem zaporu. Saj pa tudi ne žive kot jetniki, temuč kot visoki gostje. Tereza Humbert in njena hči Eva imata v stanovanju velik salon z dvema spalnicama. V salonu je tudi velika knjižnica. Ves dan jima dela družbo neka nuna. Za telesne potrebe skrbi posebna kuharica. Dami sta postali zelo pobožni ter zmolita vsak dan več rožnih vencev, češ, da sta žrtvi Židov. Ta pobožnost Madričanom tako imponuje, da dobiva Eva dan na dan od neznanih čestilcev cvetlice in sladčice.

— **Automobil na železničnih progah.** Na Francoskem, Badenskem, Virtemberskem in Švici delajo razne poskuse, kako bi se uvedli avtomobili za železniški promet. Železnica Paris-Lyon dela poskuse na obširno. V ta namen porablja 17 metrov dolg avtomobil, ki ima šest kupejev s sedeži á 6 oseb. Motor ima moč 220 konjskih sil ter se kuri s petrolejem. Njegova hitrost je več kot 100 km v eni uri. Proga do Dijona, ki meri 315 km, se prevozi v treh urah 10 minutah. Kurjava s petrolejem je nekoliko dražja kot s premogom, zato pa se mnogo prihrani pri uslužbencih, ker je pri motornih vožnji potreba le enega mehanika, ki dirigira vso vožnjo. Za vožnjo Paris-Dunaj bi bilo z avtomobilom potreba 12 ur.

— **Kakšen oče — takšen sin.** Nemški princ Viljem se že vadi v dolgih govorih, s kakršnimi »ubija« dan na dan oče meščanstvo in delavstvo. Pravi jo pa, da se ne spodobi posebno za mladeniča, da se vtika v Kruppovo zadevo, kjer je govorjenje o seksualnih zmotah. Kaj takega bi tako nežen mladič, kakor je nemški princ, niti vedeti ne smel. In vendar je nedavno, ko je prišel v šlezjsko mesto Oels, povabil nekaj delavcev ter jim govoril: »Delavcem mojeg a (?) mesta Oelsa! Odkritosrčno me je veselilo, da se je mnogo delavcev mojega ljubelega mesta Oelsa pridružio gibanju, ki gre danes povsod po nemških deželah itd.« List »Vorwärts« pošteno poučuje vročekrvnega mladiča, kaj se zanj v sedanji dobi spodobiti ter mu grozi tudi s tožbo, ako bi se še kdaj preveč drzno vedel.

— **18.000 dolarjev za Rooseveltovo podobo.** Ruski slikar Vereščagin je naslikal prezidenta Roosevelta, ko je kot polkovnik na čelu svojih jezdecev naskočil špansko posadko na griču San Juan. Na javni razstavi je bila slika prodana za 18.000 dolarjev.

— **Kupčija z ljudmi.** Šerif Lawson v Lancastru v Ameriki je na javni dražbi prodal tri črnce: enega moškega za sedem dolarjev za eno leto in dve ženski po 5 dolarjev, eno za eno in drugo za tri leta. Vzrok potepuštvu.

— **Albansko narodno pesništvo.** Kustos bosansko-hercegovskega deželnega muzeja dr. Ciro Truhelka je proučil albansko ljudsko poezijo ter dognal, da se albanske bojne pesni ne le po obliki, temuč tudi po vsebini večinoma strinjajo z jugoslovanskimi takimi pesništvi. Posebno »kraljeviču Marku« je tako podobnih pesmi, kakor da bi bili Albanci samo izmenjali le imena junakov. Na izvirno sorodnost med albansko in jugoslovansko poezijo moramo tembolj verjeti, ker v Albaniji nihče ne zna pisati ne brati.

— **Miš v klobuku gospe.** V New Yorku je prišla neka elegantno oblečena gospa v voz poulične železnice. Jedva se je vsedla, pričela se je tresti, potem je nekaj časa popravljala svoj klobuk, katerega je pa končno z vso silo vrgla na tla in pričela kričati. Radi tega so tudi ostale ženske v vozu pričele kričati in plezati na sedeže. Iz klobuka, ki je ležal na tleh, prilezle so namreč tri nežne male — miši, na kar so prestrašene ženske kakor hitro mogoče, ostavile voz in se razkropile, le policaj je ostal še v vozu in lovil poredne miši.

— **In propria venit et sui eum non receperunt.** V evangelju sv. Janeza pri polnočni maši se čita o božjem detetu sledeči stavek: »Med svojce je prišel in svoji ga niso sprejeli.« Dasi se izreki sv. pisma ne smejo brez greha rabiti za šalo, je to vendar storil znani avguštinec Abraham a Sancta Clara. Abraham je hotel najpoprej stopiti v jezuitski samostan, a rekli so mu, da je preveč neumen. »Oprostite, nisem vedel, da ste že z enakim blagom preskrbljeni«, je dejal Abraham ter stopil v avguštinski samostan na Zgornjem Štajerskem. Nekoč po leti so ostali samo-

stanski kandidati delj časa v obednici, ko je k njim prišel skozi poluodprta vrata domači osel iz dvorišča. Hrup se je razlegal po obednici, ves samostanski naraščaj se je vzdignil, da nažene sitnega gosta. Abraham pa se je pri tem prizoru valjal od smeha po tleh ter je končno dejal, ko so ga vprašali, čemu se toli smeji: Meni je šinil v glavo izrek sv. pisma: „In propria venit et sui eum non receperunt“.

Ciganka vedeževalka. Ciganka Ruža Kolompar je prišla v zadnjem času k kmetici Veroniki Marvanji v vasi Ljuba na Hrvaškem ter ji vedeževala iz kart „srečo“, a pri tem ji je izmamila raznega blaga in denarja skupno za 135 kron. Zdej je ciganka pri sodišču v Iloku pod ključem.

Verska statistika. Pri zadnjem ljudskem štetju se je konstatiral naraščaj avstrijskega prebivalstva od leta 1890 za 9-44 odstotkov, dočim je število rimskih-katoliških vernikov naraslo samo za 9-12 odstotkov. Leta 1890 jih je bilo namreč 18,934.166 leta 1900 pa 20,660.279. Ako bi ostali vsi katoliki pri svoji veri, moralo bi jih biti leta 1900 20,893.160, a manjka jih 232.881. Vsi ostali so zbežali k drugim veram ali pa so se proglasili za brezverce. To se vidi tudi iz dejstva, da so vse druge vere znatno napredovale, in sicer grško-katoliška od 2,816.683 na 3,136.535, grško-pravoslavna od 547.014 na 607.472, protestantska od 438.613 na 496.193, brezverci od 4.308 na 6.149. — Vzroki so jasni.

Tri na enkrat. V nepopisnih skrbeh pričakoval je revni krojač Benjamin Hoerber v New Yorku veselega rodbinskega dogodka, kajti slednji mu je obetal, da bo domol razum dosejanih treh lačnih otrok tudi za četrtega skrbeti, kar je pri malem zaslužku gotovo velika naloga in še večja skrb. Ko so mu pa minolo soboto naznanili, da mu je osoda mesto jednega otroka, dodelila kar tri hčerke na enkrat, ni zamogel izustiti najmanjše besedice in je nehote vzel klubok ter se odšel na ulico hladit, da okreva po strašnem iznenadenju. Blagoslov je bil za njega preobilni!

Ruski prognanci v Sibiriji. Povodom carjevega godu je bilo zopet pomiloščenih mnogobrojnih dijakov, toda znatno za svobodo duha je, da večina prognancev niti ni hotela milosti sprejeti. Po smrti Sipjagina je bilo vseh ruskih prognancev v Sibiriji nad 60.000. Car je poslal že v avgustu ministra kneza Svatopolk-Mirskega v Sibirijo, da zasliši prognance ali hočejo sprejeti stavljenе pogoje ter se vrniti. Prognanci v Jakutsku so pismeno odgovorili: „Podpisani dijaki ostanejo rajši v prognanstvu, ker nočejo slušati vladnih zahtev, ki so nasprotne prepričanju mladine.“ Podobno so odgovorili tudi prognanci iz Olekminska.

Iz turških haremov. „Daily Express“ javlja iz Carigrada: Miss Isabell Dunova se je letos v majniku omožila z nekim emirjem, ki je baje potomec Mohamedov, pri tem je sprejela turško vero. A ko so to izvedele druge žene v haremu, so se naravnost spuntale. Emir je zbežal, miss Isabell pa je zaprta v neki mali koči, kamor ji nosi služkinja enkrat na dan hrano. Ker je zdej nesrečna žena postala turška podložnica, nima upanja, da se bodo potegnili angleški uradi zanjo.

Društva.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani priredi v sredo, dne 31. decembra 1902 Silvestrov večer s prijaznim sodelovanjem sl. trg. društva „Merkur“, gg. režiserjev Verovška in Liera ter gospice Kreisove, br. Gorjanca in Stegnarja v telovadni dvorani „Narodnega doma“. Vspored: 1. Sokolska koračnica, godba. 2. Staral: „Slovanke pesmi“, overtura, godba. 3. Hajdrih: „Hercegovska“, poje trgovsko društvo „Merkur“. 4. Strauss: „Pravljice iz dunajskega gozda“, valček, godba. 5. „Snubač“, šala v enem dejanju, predstavlja gg. režiserja Verovšek, Lier in gospica Kreisova. 6. Zajc: a) „Domovini ljubi“, pesem; Ginsky: b) „Poljska pesem“, godba. 7. Bartl: „Naša pesem“, poje trgovsko pevsko društvo „Merkur“. 8. Nastop muzikaličnih umetnikov Jacques & Stefano iz slavnoznane cirkusa Barnum & Bailey. 9. Gaunod: Fantazija iz opere „Faust“, godba. 10. „Santa Lucija“, predstavlja g. režiser Lier, spremlja ga na glasovirju g. Hilarij Benišek. 11. Smetana: „Ukolebavka“, iz opere „Hubička“, godba. 12. A. Sachs: „Ptiček“, četverošpev, poje trgovsko pevsko društvo „Merkur“. 13. Parma: „Pod svojo streho“, polka, godba. 14. Vilhar: „Na vrelu Bosne“, poje trgovsko pevsko društvo „Merkur“. 15. Holub: „Silvestrov potpourri“, godba. — O polnoči govor in alegorija. Godbene točke proizvaja sl. ljubljanska društvena godba. Po polnoči ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Vstopnina za člane prosta, člani rodbin 60 h, nečlani 1 K.

Narodna čitalnica ljubljanska priredi svoj prvi „Plesni venček“ na ponedeljek pred sv. tremi kralji, dne 5. januarja 1903, ob polu deveti uri zvečer, v veliki dvorani „Narodnega doma“. Tej veselici sledilo jih bo še četvero; dnevi objavijo se pozneje v „Slov. Narodu“ in na vabilih, katera se bodo dostavila p. i. članom. Pristop k veselici „Narodne čitalnice“ imajo poleg članov tudi gg. višokolozi in enoletni prostovoljci, ki so odboru kot gostje vedno dobro došli.

Odbor „Slovenskega trgoveškega društva Merkur“ vabi 8. društvene člane, da se v obilem številu udeležijo sestanka, ki bo jutri v nedeljo ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih. Na dnevnem redu so važni razgovori glede na društveni redni občni zbor. Po sestanku je pevška vaja, na kar gospode pevce še posebej opozarjamo.

Slovensko pevsko društvo „Lipa“ priredi v nedeljo, dne 28. dec. t. l. veselico, v gostilniških prostorih g. Weiserja, na Tržaški cesti. Spored: Petje, godba, šaljiva pošta in srečolov. Predstavlja se igra „Pravica se je skalala“, burka v dveh dejanjih. Začetek ob peti uri popoldne. — Vstopnina 20 kr. za osebo.

Viško-glinčka čitalnica priredi svojim častitim udom „Silvestrov večer z godbo, petjem in prosto zabavo, h kateremu so tudi po p. t. udi vpeljani gostje dobro došli. Dne 11. prosinca 1903 pa predpusno veselico, združeno s srečkanjem, šaljivo pošto, coriandoli, prosto zabavo in plesom.

Gasilno društvo Vič-Glince. Volitev načelnikstva se je vršila dne 21. decembra t. l. sledeče: Načelnik g. Martin Podgorelec, posestnik v Rožni dolini (Glince); namestnik g. Franc Zupan, klepar na Glincah; tajnik g. Josip Kociper, mizar v Rožni dolini; blagajnik g. Martin Markič, posestnik na Glincah; odborniki: g. Alojzij Pogačar, posestnik v Novi vasi (Glince); g. Rudolf Borštnik, uslužbenec tovarne na Glincah; g. Janez Peklaj, uslužbenec tovarne na Glincah; namestniki: g. Alojzij Škarjavec, posestnik v Rožni dolini; g. Janez Gašperlin, ključar na Glincah. Viško-Glinško gasilno društvo praznovalo bo v kratkem 30letnico svojega obstoja, ustanavlja bolniški sklad in s tem dokazuje pravo smisel za obči blagor kakor za blagor članov.

Pevsko društvo „Struna“ na Vačah priredi svoj občni zbor dne 28. t. m. v gostilni g. A. Zarnika. Pričetek ob 6. uri zvečer. Po občnem zboru vrši se pevski zabavni večer.

Narodna čitalnica v Celju priredi, kakor običajno, tudi letos na Silvestrov večer društveno zabavo s prav zanimivim sporedom. Razven petja in godbe skrbiljeno je za šaljivo igro v jednem dejanju in pa za telovadske skupine in alegorijo. Vstop dovoljen je le udom narodnih društev v Celju. Kdor hoče kakega gosta pripeljati s sabo, javiti se mora pri odboru za vstopnico dotičnika. Dalje priredi „Narodna čitalnica“ dne 18. prosinca 1903 plesni venček. Vabila na ta ples se bodo v kratkem razposlala. Ker se vrše vsak teden redne plesne vaje in ker priredi, kakor vsako leto, tudi letos celjski „Sokol“ svojo maskarado, priredi čitalnica samo gori imenovani plesni venček, pričakuje pa zaradi tega toli večjo udeležbo. Če bi se vsled neljube pomote komu ne vposlalo povabilo, naj se blagovoli dotičnik, ki želi priti, oglasiti pri odboru.

Bralno in pevsko društvo „Maribor“ ima v soboto, dne 3. prosinca 1903 zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih „Narodnega doma“ v Mariboru svoj redni občni zbor.

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj ima svoj občni zbor po običajnem sporedu dne 6. januarja 1903. l. ob pol 11. uri popoldne v okol. šoli v Celju. Istotam se potem vrši tudi ustanovni zbor „Zveze sloveskih štajerskih učiteljev in učiteljic“ v sponjništajerska slovenska učiteljska društva naj bodo častno zastopana!

Čitalnica v Kopru je izvolila dne 22. decembra t. l. za XXIV. društveno leto sledeči odbor: Predsednikom g. Fr. Frankoviča, c. kr. profesorja v Kopru, blagajnikom g. I. Kostiala, c. kr. profesorja in tajnikom g. D. Pribila, c. kr. vadn. učitelja istotam. Društvo prejema nad 20 časnikov. Sklenilo se je bodoče leto obhajati petindvajsetletnico društva na slovesen način.

Dvorni škandali.

Vse evropsko časopisje se bavi dan na dan na dolgo in na široko o škandalih saksonske prestolonaslednice Lujize in njenega brata nadvojvode Leopolda.

Gotovo je, da sta ta dva dogodka senzacionalnega značaja, kajti le redkokdaj se zgodi, da se ljudje tako visocega stanu, ljudje, ki so vajeni razkošja, sijaja, moči in veljave, ljudje, katerim se vse klanja, odpovedo vsemu temu in se poizgube v množici vsakdanjih ljudi.

Oba slučaja sta zanimava. Natančno pojasnjen pa še danes ni nobeden.

O saksonski prestolonaslednici se ve, da je bila v zakonu nesrečna. Ta princezinja, četudi vzgojena v silno pobožni rodbini, je bila vesele nature in živahnega duha ter se ni čutila srečno na saksonskem dvoru. Njen mož, saksonski prestolonaslednik, je udan pijaci. Saksonski dvor je skrajno tercijalski in je princezinjo vse zatiralo. Še čitati ni smela, kar jo je zanimalo in ko so našli pri nji neko Nitzschejevo knjigo, je dobila „hausarrest“. Očitno se jej je, da koketira

s tem in z onim, ali vse to koketiranje ni prekoračilo mej dostojnosti. Lani se je princezinja v Parizu seznanila z belgijskim učiteljem jezikov Gironom in s tem sedaj pobegnila. Čuje se pa tudi še druga verzija. Nekateri listi trde, da je razmerje mej princezinjo Lujizo in njenim možem postalo skrajno napeto, ko se je izkazalo, da je princezinja dobila od moža neko tajno bolezen... Princezinja je dalje časa bolehal, a čim je ozdravela, je pobegnila. Girona je vzela seboj le v ta namen, da bi bil škandal čim večji in bi postal njen povratek v Draždane nemogoč. — Glede nadvojvode Leopolda Ferdinanda, ki se zdej piše Leopold Wölfling, se poročajo tudi čudne reči. Nadvojvoda je imel v Brnu znanje s hčerjo necega sladščičarja, ko se je seznanil z bivšo kasirko neke ponočne kavarne in pozneje igralko Viljemino Adamovič. S to ima zdej že kacic šest let znanje. Nekateri listi trde, da izvira odpor cesarske rodovine proti Viljemini Adamovič od tod, ker ima to dekle kaj temno preteklost in je neki že imela zaradi svojega življenja sitnosti s policijo. — Priznati se mora, da sta to dva velikanska škandala, kakršni se redko kdaj primerijo. A priznati se mora: ta princezinja in ta nadvojvoda imata vsaj pogum, slediti svojemu srcu in brezobzirno od sebe vreči krinko hinavstva.

V obče se predstavljajo tisti izvoljenci, ki stoje na višku življenja, kot vzori vseh vzorov: idealni soprog, zveste žene, ljubeče matere, ki nimajo druge želje, kakor osrečiti svoje podanike. Na tisoče peres razširja to bajko v vseh varijacijah. Ta dva škandala sta za nekaj časa to bajko onemogočila, kajti pokazala sta, da prebivalci kraljevskih palač kvalitativno navadno niso nič boljši, kakor drugi umrljivi ljudje. In to je nauk, ki je neprecenljiv.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kranj 27. decembra. Katoliška mlekarna in sirarna v Cerkljah je šla v konkurs.

Beljak 27. decembra. Na progi Eisenerz-Vorderberg se je danes, 27. decembra 1902 z vlakom št. 1943 zopet otvoril ves promet. — C. kr. ravnateljstvo državnih železnic.

Dunaj 27. decembra. Vabila na češko-nemške konference se razpošlje jutri ali pojutršnjem. Mogoče je, da se posvetovanja ne bodo nanašala samo na Češko, nego tudi na Moravsko.

Dunaj 27. decembra. Ogrski ministri pridejo jutri zopet sem pogajat se v zadevi nagodbe. Čuje se, da je položaj kritičen in da morda demisionirata tako Körber kakor Szell, če se ne doseže sporazumljenje.

Dunaj 27. decembra. „Zeit“ prijavlja dokazila, iz katerih izhaja, da je bila Viljemina Adamovič, s katero se hoče nadvojvoda Leopold poročiti, nekaka boljša vlačuga.

Genève 27. decembra. Nadvojvoda Leopold se je s svojo ljubimko Viljemino Adamovič odpeljal v Montreux. Povedal je dopisniku „Matina“, da je cesar od njega zahteval, naj obljubi, da se sploh nikdar več ne vrne v Avstrijo, on pa da je to odklonil.

Pariz 27. decembra. Giron je dopisniku „Echo de Paris“ rekel, da se hoče s princezinjo Lujizo poročiti. Za sedaj ostane v Švici, ker je tam najbolj varen, dasi se je v istem hotelu, kjer stanujeta on in princezinja, nastanil tudi saksonski policijski uradnik Artur Schwarz, ki ju nadzoruje.

Belgrad 27. decembra. Minister grof Lambsdorff je bil tu sijajno sprejet. Konferiral je tu z različni ministri in se v spremstvu srbskega ministra zunanjih del odpeljal v Niš. S kraljem je imel Lambsdorff dve dolgi konferenci. Glede vsebine teh konferenc se varuje tajnost kar najstrožje. Politični krogi so prepričani, da se ni govorilo samo o Macedoniji, nego tudi o notranjih srbskih zadevah.

Atene 27. decembra. Otvoritvena seja poslanske zbornice je bila silno burna. Sedanja manjšina namreč ni hotela prepustiti večini otvoritve. Prišlo je skoro do pretepa.

Sofija 27. decembra. Minister grof Lambsdorff je prišel včeraj popoldne sem. Na meji, in sicer na postaji Caribrod, so ga pozdravili nekateri ministri. Sprejem v Sofiji je bil velikanski. Zvečer je ruski poslanik priredil soarejo, na kateri je grof Lambs-

dorff imel priliko, govoriti s Karavelovom, Petkovom, Radoslavovom, Gečovom in drugimi merodajnimi politikami o macedonskem vprašanju.

Washington 27. decembra. Prezident Roosevelt je odklonil ponudbo biti razsodnik mej Venezuelo ter mej Angleško, Nemčijo in Italijo, pač pa je predlagal, naj se prepusti sodba mejnarodnemu razsodišču v Hagu. Venezuelanska vlada je s tem zadovoljna, če se opusti blokada in se ji vrnejo konfiscirane ladje.

Poslano.*

Povedalo se mi je, da je »Slovenski List« že nekolikokrat objavil vest, da sem v splošnem slovenskem ženskem društvu napadala g. Aškrcu. Izjavljam, da je dotična vest povsem izmišljena, ker jaz g. Aškrcu nikdar in nikjer nisem napadala ali o njem kaj žaljivega govorila.

V Ljubljani, 27. decembra 1902.

Franja dr. Tavčarjeva.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Borzna poročila.

Ljubljanska

KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Uradni kurzi dunajske borze dne 27. decembra 1902.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 2/2% majeva renta	101.30	101.50
4 2/2% srebrna renta	101.20	101.40
4% avstr. krona renta	100.35	100.55
4% „ zлата	120.55	120.75
4% ogrska krona	97.90	98.10
4% „ zлата	119.90	120.10
4% posojilo dežele Kranjske	97.75	—
4 1/2% posojilo mesta Spljeta	99.75	100.75
4 1/2% „ Zadra	100.—	101.—
4 1/2% bosn.-herc. žel. posoj. 1902	99.95	100.95
4% češka dež. banka k. o.	99.25	100.25
4% „ z. o.	99.25	100.25
4 1/2% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.15	100.60
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105.65	106.65
4 1/2% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4 1/2% „ ogr. centr. dež. hr.	100.50	101.25
4 1/2% „ hip. banke	100.65	101.65
4 1/2% obl. ogr. lokal. želez. d. dr.	99.50	100.50
4 1/2% „ češke ind. banke	99.25	100.25
4% prior. Trst.-Poreč lok. želez.	98.—	99.—
4% „ dolenskih železnic	99.50	100.50
3% „ južne želez. kup. 1/4 1/2	292.75	294.75
4 1/2% avstr. pos. za želez. p. o.	99.50	—

Srečke.	180—	184—
Srečke od leta 1854	180—	184—
„ „ 1860 1/2	183—	185—
„ „ 1864	249—	253—
„ tizske	156.50	158.50
„ zemljske kred. I. emisije	265.—	267.—
„ „ II.	264.—	266.—
„ ogrske hipotečne banke	253.75	255.75
„ srbske à frs. 100—	89.—	91.—
„ turške	113.50	114.50

Basilika srečke	18.45	19.45
Kreditne	433.—	437.—
Inomoške	86.—	88.50
Krakovske	75.—	78.50
Ljubljanske	75.—	77.—
Avstr. rud. križa	55.—	56.—
Ogr. „	28.75	27.75
Rudolfove	70.—	75.—
Salcburške	76.—	79.—
Dunajske kom.	423.—	432.50

Delnice.	62.50	63.50
Južne železnice	62.50	63.50
Državne železnice	677.50	678.50
Avstro-ogrsko bančne delnice	1545.—	1555.—
Avstr. kreditne banke	6.7—	6.78—
Ogrske	714.50	715.50
Živnostenske	254.40	255.40
Premogokop v Mostu (Brüx)	700.—	706.—
Alpinske montan	369.—	370.—
Praške želez. ind. dr.	1465.—	1475.—
Rima-Murányi	466.—	467.—
Trboveljske prem. družbe	374.—	378.—
Avstr. orožne tovr. družbe	300.—	302.—
Češke sladkorne družbe	144.—	146.—

Žitne cene v Budimpešti.

dne 27. decembra 1902.

Termin.	za 50 kg K	7.74
Pšenica za april	50	6.73
Rž „ april	50	5.76
Koruzna „ maj	50	6.21
Oves „ april	50	6.21

Ekektiv.
5 vinarjev ceneje.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidltz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težko prebavljiva. Originalna škatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in vr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (12—18)

Prav domače zdravilo; katero se že nad 40 let hrani za vsak slučaj v nekaterih rodbinah, je „Praško domače mazilo“ iz lekarnar B. Fragnerja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. To mazilo se rabi z jako dobrim vsehohom, da se rana z obližem pokrije, kadar se je kdo nevarno ranil, rabi se pa tudi, da se prepreči nevaren prisad, tako da se rana po hladilnem, bolečino zmanjšujočem vplivu mazila hitreje zaceli. „Praško domače mazilo“ iz lekarnar B. Fragnerja v Pragi se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! a

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije „Dunajskega umetniško-obrtnega društva“. Opozarjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo srečkanje vršilo nepreklicno dne 15. januarja 1903.

Rogaški „Styria vrec“ zdravilna otekinam in krču v želodcu, Bright-skemu vnetju ledic, katarom goltanca in krhlja, žledodnim in črevesnim katarom, diatezi scalične kisline, Izvrstni ledilni vspehi. sladkorni bolezni, zaprtju, boleznim na jetrah.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špeciialitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520-44)

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica Ivanka Medic v Framu 5 kron nabrala na sveti večer ob božičnem drevescu. — Vesela družba dobiček igre v Traunovej gostilni na Glincah 1 krono 10 h. — Skupaj 6 kron 10 h. Živeli!

Slovenci in Slovenke! Ne zabiite družbe sv. Cirila in Metoda!

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 800-2 m. Srednji srčni tlak 786-0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
24.	9. zvečer	747.7	- 6.2	sl. svzhod	jasno	0.0 mm.
25.	7. zjutraj	745.0	- 9.3	sl. jz. zah.	jasno	0.0 mm.
	2. popol.	742.7	- 0.8	sl. vzjvzh.	jasno	0.0 mm.
	9. zvečer	741.1	- 3.1	brezvetr.	jasno	0.0 mm.
26.	7. zjutraj	734.8	2.8	sr. zahod	oblačno	0.0 mm.
	2. popol.	734.8	5.0	sr. zhs. vzh.	pol. oblač.	0.0 mm.
	9. zvečer	736.2	- 0.1	sr. szah.	pol. oblač.	0.0 mm.
27.	7. zjutraj	736.2	- 3.1	sl. svzhod	pol. oblač.	0.0 mm.
	2. popol.	736.1	8.1	sr. jzahod	jasno	0.0 mm.

Srednja temperatura srede -5.6°, normale: -2.4°, četrtka -4.4°, norm. -2.5°, petka 2.6°, norm. -2.5°.

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsija, pomanjkanje slasti do jedilj, zgago itd. dalje

katar v sapniku, zasliženje, kašelj, hripavost so one bolezni, pri katerih se

MATTONIEV GISSHÜBLER varovna alkalična kislina po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom. (30-5)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih špeci-rijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

„Griffon“

je najboljši in najcenejši pristno-amerikanski (2846-8)

samobrilni aparat.

Udobno se drži v roki ter se ž njim lahko sigurno in prijetno brije!! Dobiva se po izvirnih tovarniških cenah pri Fr. Juvan-u, nožarju v Ljubljani.

Odvetniški koncipijent

s pravico substitucije se išče. Plača po dogovoru. Kje pove upravištvu »Slov. Naroda«. (3195-1)

Poziv!

Oni gospod, kateri je v nedeljo 21. t. m. v Švicariji svoj klobuk zamenjal, se pozivlje, da zamenjani klobuk v toku 48 ur tja dopošlje. (3203)

Mlad trgovski pomočnik

pošten se sprejme **takoj**, tudi če je isti na pol izvežban v trgovini mešanega blaga.

Ivan Defranceschi trgovec, Šturije pri Ajdovščini. (3194)

Išče se služba

za **takoj** kot magaciner ali pa v večjo mešano trgovino za prodajalca.

Naslov pove upravištvu »Sloven-skega Naroda«. (3196-1)

Sobo s kabinetom

ali pa večjo sobo želi uradnik. Ponudbe pod „Uradnik“ na upravništvu »Slov. Naroda«. (3200)

Komí

29 let star, špeci-rist in železninar želi sedajni prostor premeniti. Blagohotne ponudbe blagovolijo se pošiljati pod „Judicat 29“ na upravništvu »Slov. Naroda«. (3089-1)

Št. 45.923

Razglas.

(3202-1)

Glasm zakon z dne 19. julija 1902 drž. zak. št. 152 preneha počenši s 1. januarjem 1903 pobiranje c. kr. cestarine. Da se pa vsakemu napačnemu tolmačenju tega zakona v okoliščinah pride, se razglašajo da ostane pobiranje mestne tlakarine tudi nadalje v veljavi. Plačevati bode treba tedaj od 1. januarja 1903 na vseh mitnicah mesta ljubljanskega od vprežene živine 8 h in od vsake gnane živine 4 h, oziroma ker se pobira tlakovina pri vstopu za sem in tje po 16 h in 8 h.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 24. decembra 1903.

Izvrstna hrvatska vina.

Cast nam je gg. duhovnikom, učiteljem in trgovcem najljubdeje naznaniti, da imamo na prodaj vsled obilne letine tega leta

do 3000 hektolitrov naravnega hrvatskega izvrstnega zagorskega belega vina.

Cena 1 hektolitru 10 do 15 gld. — Vina so poznata radi svoje izvrstnosti, ker izvirajo iz poznatih vinorodnih bregov in krajev Bunjak, Nespeš, Velika Gora in Psarjevo v okraju Sv. Ivan Zelina pri Zagrebu na Hrvatskem.

Posesniki vinogradov.

Št. 44.166.

Razglas.

(3185-2)

Pobiranje pasjega davka za 1903. leto pričelo se bode z dnem 2. januarja 1903.

Ta davek plačati je v okrožji ljubljanskega mesta od vsakega psa, izimši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih mark najkasneje do dne 20. februarja 1903 pri mestni blagajnici proti plačilu

8 kron.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka, opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjač od 20. februarja 1903 nadalje vse one pse, kateri se dobe na ulicah brez veljavnih mark.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 15. decembra 1902.

Prednaznanilo.

IV. plesni venček zaveze

„Zveze gostilničarskih uslužbencev na Avstrijskem“ odseka za Ljubljano ki se vrši

v četrtek, dne 8. januarija 1903

(3201)

kazinskem steklenem salonu.

Godba c. in kr. pešpolka št. 27 Leopold II. kralj Belgijcev.

Začetek ob polu 9. uri.

Vstopnina K 1-20.

Želi se navadna toaleta.

Odbor.

Pojasnila in dopise prosijo se na blagajnika odbora Josipa Schreya pri Hotel Lloyd, pripošiljati.

Samo za 60 kr.

1/2 kg-gosjega perja!

To gosje perje je sivo (iz belih peres izbrano) popolnoma novo, z roko skubljeno, gotovo za uporabo 1/2 kg. stane samo 60 kr., boljša kakovost 70 kr. Poštna pošiljatev za poskušnjo s 5 kg. se pošilja po poštne povzetju.

J. Krasa, trgovina s postelnim perjem Smichow pri Pragi (710).

Zamena je dovoljena. (3191)

Prvi dunajski učni prirojevalni zavod

vabi vladno gg. strokovne tovariše, ki si želijo izboljšati svoje stanje in kot prirojevalci ali vojaški krojači nastopiti; takim gospodom se nudi prilika v mojem učnem prirojevalnem zavodu pridobiti si popolen kraj, ki povsem ustreza zahtevam najnovejšega stališča. Z učenjem prirojevalne umetnosti, ki se deli le v mojem učnem zavodu, se doseže pravo delo. Prva naloga bodi, da si vsak izmed gospodov zaznamuje moj naslov ter se kar najhitreje zgloši pri meni na **Dunaju VIII, Josefstädterstrasse 69.**

Poučuje se tudi v slovenskem jeziku.

Z velespoštovanjem

Ivan Počivalnik

učitelj in lastnik učnega zavoda za prirojevanje.

Svoj. razstava v Parizu 1900 „Grand Prix“.

Svetovnoznani ruski karavanski čaj

bratov **K in C POPOFF** MOSKVA c. kr. dvornih zalagaljev.

Najfinejša blago. Najfinejša blago.

Varstv. znakma postavno zavarovana.

Pisarna: **Dunaj, VII/2, Breitegasse 9.** Na drobno se dobiva v vseh zadevnih finejših trgovinah v originalnih zavitkih 2863-5)

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delo- ljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa **domače** zavarovalne družbe **prve** vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste re- stante. (1095-34)

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v špeci-rijski in delikatesni stroki, želi svojo službo z novim letom preme- niti v kako tukajšnje špeci-rijsko trgovino.

Naslov se izve pri upravništvu »Sl. Naroda.« (3178-2)

2786 Veliko denarja! (21)

do 1000 K na mesec morejo si pošteno prislužiti osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). Natančneje pod „Reell 118“ na Annoncen-Ab- teilung des MERKUR, Stuttgart, Schickstr. 6.

Pianino

I. vrste, z navskrižnimi strunami, nov (dvorna trdka), se **proda** proti goto- vemu plačilu za 220 gld, tudi v mesečnih obrokih po 8 gld. (3125-3)

Ljubljana, Hilšerjeve ulice št. 12, II. nadstropje, desno.

Katera poštna pomožna uradnica želi menjati svojo službo? 3187-2

Kje? pove upravištvu »Slov. Nar.«

!Vrt!

s potrebnimi vrtnarskimi pripravami se išče v Ljubljani za več let **v naem.**

Naslov pove upravištvu »Slov. Nar.«

Zahvala.

Niže podpisani zahvaljujem se slav. generalnemu zastopu banke „Slavije“ v Ljubljani, kateri mi je tako hitro in v mojo popolno zado- voljnost poplačal škodo, ki sem jo imel pretekli mesec. (3197)

Šodi torej vsestransko priporočen ta vseskozi solidni zavarovalni zavod.

V Črni vasi na Barju dne 24. dec. 1902.

Ivan Remžgar.

Uabilo

Silvestrovi slavnosti

katero priredi

„okrajno društvo delovodij za Ljubljano in okolico“ dne 31. decembra 1902. l.

v Hafner-jevi pivovarni

s sodelovanjem ljubljanske društvene godbe in pevskega društva „Ljubljana“ spojeno s komičnimi predavanji in **PLESNIM VENČKOM.**

Začetek ob 8. uri zvečer.

(3193) **Ustopnina 80 h za osebo.**

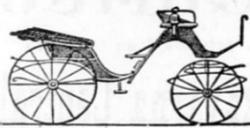
Gospica

ki obiskuje sedaj trgovski kurz, sprejela bi rada malo službo v trgovini ali kaj enacega za dopoldanske ure. Plačo želi skromno. — Vpraša naj se v upravnistvu »Slov. Naroda«. (3165-3)

Kupi se ali v najem vzame večja trgovina na Gorenjskem.

s špecerijskim ali pa z mešanim blagom. Ponudbe se prosijo pod „večja trgovina“ na uprav. »Slov. Naroda«. (3086-6)

Več pomočnikov

kolarskih in kovaških sprejme takoj (3164-3)
tovarna in zaloga vozov
P. Keršič
Šiška-Ljubljana.

Za ljubljenca

najprimernejše darilo je steklenica **J. Klauer-jevega „TRIGLAVA“**
finega rastlinskega likerja. — Cena za kakovost
Exf. (extrafino): (418-259)

1/2 l. steklenica K 4.-
1/4 „ „ „ 2.-20
1/4 „ „ „ 1.-20

Dobiva se pri edinemu založniku

Edmund Kavčič-u

v Ljubljani (nasproti glavne pošte)
in drugih dobrih prodajalnah.

Občinski tajnik

se sprejme pri županstvu v Žužemberku z letno plačo 600 kron.

Prosilci, slovenskega in nemškega jezika zmožni v govoru in pisavi, naj vložijo pismene prošnje pri podpisnem županstvu.

Županstvo Žužemberk
dne 22. decembra 1902.

(3161-2) **Vehovec**, župan.

Gostilna, pekarija in mesarija

se pod prav ugodnimi pogoji **odda v najem**. Posestvo je v večjem farnem okraju, na najlepšem prostoru pred cerkvijo, blizu železnice.

Gostilna ima lepe prostorne sobe, ledenico itd.

Pekarijski prostori so praktično urejeni. — Izučeni peki ali mesarji imajo prednost. — Odda se tudi vsaka obrt posebej.

Kje? pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. (3171-2)

Št. 425.66 (3190-1)

Ustanova

za meščanske otroke.

Ker se za Primož Auerjevo ustanovo za meščanske otroke v znesku letnih 105 K nobeden prosilec ni oglašil, ki bi bil po ustanovnem pismu upravičen uživati jo, se ta ustanova s tem vnovič razpisuje v podelitev s pripomnjo, da imajo pravico do nje otroci ubogih meščanov ljubljanskih, pred vsem sorodniki ustanovnika in pa otroci ubogih izdelovalcev barok, ki se nameravajo učiti in izučiti kakega obrta ali rokodelstva.

Prošnje za podelitev te ustanove je vložiti do 20. januarja 1903 pri tukajšnjem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 20. decembra 1902.

Proti nedostajanju apetita, želodčnemu bolu, slabemu in pokvarjenemu želodcu imajo gotov vspeh splošno preizkušene

Kaiser-jeve

karamele iz poprove mete.

V zavojih po 20 in 40 vln.

Zaloge imajo v Ljubljani: Orlova lekarna poleg železnega mostu, deželna lekarna pri Mariji Pomagaj Milana Leustek-a in Ubald pl. Trnkóczy. — V Novem mestu: lekarnar S. pl. Sladovič. b (2560-5)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrod. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073-18)

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

(2837-17)

Božič 1902.

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inersat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zaradi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-47)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvlaček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljativjo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Zahtevajte pristne ruske galoše in čevlje za sneg 'Prowodnik'

iz RIGIE

(Rusko)

priznано

neprekosen izdelek.

Pristno samo z

znamko zvezda

1888

S cesarskim dekretom odlikovano.

Edini pogodnik za celo Evropo:
HERMAN HIRSCH
na Dunaju.

Zalogo ima:

Vaso Petričič v Ljubljani ter vse druge boljše trgovine gumijevih, čevljarskih in modnih izdelkov. (3123-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, čez Klein-Beifang čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifang v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Beifang v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trat-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isi, Aussee, Ljubno Celovec, Beljak, (Monakovo-Trat direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Paris, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Koblentza. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 24 m popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 6. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 20 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mesani vlaki: Ob 5. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 8 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 50 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Agenti za razpečevanje srečk
agenti za zavarovanje
kolporterji itd.

morejo na mesec 300 do 400 kron gotovo in stalno zaslužiti. Vpraša se pod „Sichere Existenz“ na anončno ekspediteljo **J. Danneberg**, Dunaj II., Praterstrasse 33. (2965-8)

Popolni nadomestek za francoski konjak

so izdelki staroznane tovarniške firme

gróf Keglevich István utódai

Promontor. Ustanovljeno 1882.

(Grofa Štefana Keglevich-a nasl.)

4 pari čevljev

2960 za K 2-80 (5)

se le zaradi nakupa večje kvantite za nizko ceno prodajo. 1 par modnih čevljev za gospode, 1 par za dame, 1 par za dekleta, 1 par za otroke, elegantnih in tople opremljenih, najnovejše fagone, ki se jako lahko nosijo. Vsi 4 pari za K 280. Pri naročilu zadošča naznaniti dolgot. Pošilja se po poštenem povzetju. Zamena dovoljena.

Export obutja **Eberson**
Dunaj, XX/I poštni predal.

Na prodaj ima okoli

5000 kil lepih jabolk

Janez Kregar (3054-3)
v Vižmarjih št. 58.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brdo v Gorici

priporoča
gg. krčmarjem in zasebnikom pravo pristno

Briško vino

z najboljšo postrežbo po prav zmernih cenah.

Vino se razpošilja v sodčkih od 56 litrov naprej ter na željo tudi uzorce.

Obenem priporoča (2998-4)

najboljše sadje.

Točna postrežba.

Sedež društva je: Gorica, ulica Barzellini 20.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, lko nobena druga zavarovalnica. Zlasti ugodno je zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
 Rezervni fond: 25.000.000 K Izplačane odškodnine in kapitalje: 75.000.000 K
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
 z vseskozi slovensko-narodne uprave. (3002-4)
 Vsa pojanila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

100 do 300 goldinarjev na mesec
 lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo sakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. —
 Ponudbe na: Ludwig Österreichher, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (2940-5)

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt
 čreveljsko črnilo;
 za svetla obutala samo

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se povsodl.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. l. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161-33)

Dunaj, l., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

Perilo
 za gospode in dame
 vsake vrste, dalje tudi kravate, negavice, obujke in žepne robce, samo dobro in solidne blage, priporoč v najbogatejši izberl in po najnižjih cenah tvrdka
J. S. Benedikt
 Ljubljana
 „Pri predici na križu“.
 (Ustanovljeno l. 1830.)

Epilepsija. (2136-17)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštnine prosto v Schwaben-Apotheke, Frankfurt a./M.

Kdor potuje v Gorico

priporoča se mu nova

kavarna Central

na Travniku tik sv. Ignacija. Lastnik Filip Pečenko, prejšnji hotelir v Pulju. Na razpolago je nad 100 časnikov; kava in likerji najboljši, postrežba jako točna, čistoba vzgledna, oprema po naj-novejših zahtevah, cene kot v drugih kavarnah.

(2475-15)

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.

Glavna zaloga za Kranjsko: (1156-33)

Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Zaloga blaga in prodajalnične oprave

spadajoče v konkurzni sklad Dragotina Novaka v Trebnjem, prodala se bo vsled sklepa upniškega odbora z dne 19. grudna 1902, S 2/2/74, počez in ne pod cenilno ceno

dne 5. prosinca 1903

najboljšemu ponudniku v pisarni podpisanega c. kr. notarja dr. Andreja Kuharja v Trebnjem.

Zaloga obstoji po inventarju iz lepega manufakturnega blaga iz najboljših tovarn, iz železnine in špecerijskega blaga itd., vse skupaj v cenilni vrednosti . . . 7269 K 05 h. in iz prodajalnične oprave: miz, omar, štelaž, mer, tehtnic ter različnega orodja i. t. d. v cenilni vrednosti . . . . . 820 „ — „

Skupaj tedaj v vrednosti . . . . . 8089 K 05 h.

Vsak ponudnik mora založiti pred ponudbo vadija 10% cenilne vrednosti in v 14 dnevih po odobreni kupčiji vso kupnino poravnati in ne sme popreje kupljene zaloge stran spraviti.

Vsa zaloga se lahko ogleda od 27. grudna 1902 do inclusive 5. prosinca 1903 v prejšnji prodajalnici Dragotina Novaka v Trebnjem.

Dr. Andrej Kuhar
 oskrbnik konkurznega sklada.

(3199-1)

Gostilna in prodajalnica

z mešanim blagom v bližini bodočega predora nove železnice na Gorenjskem in blizu Bleda, v vasi, kjer dosedaj še ni bilo gostilne, za 4 leta zagotovljena dobra kupčija in tudi zanaprej, se odda od 1. marca naprej v najem.

Prostori so: Ves pritlični del hiše obstoječ iz 2 sob in veže za goste, dalje vrt za goste, vrt za zelenjavo, 2 kleti, prostoren magacin za trgovino z mešanim blagom, hlev za 1 konja itd.

Ponudbe je pošiljati pod: „št. 23 P. K.“ na upravništvu „Slovenskega Naroda“.

(3074-2)

Ob priliki novoletnih daril

nsojam si p. n. častito občinstvo opozoriti, da le cvetlica ali rastlina, bodi si sveža ali suha, je damam in gospodom najljubše darilo in te se dobé, kakor cvetlice v loncih, sveže in preparirane palme, šopki, cvetlične košarice, vse v raznih vrstah in po jako nizkih cenah le pri

(3134-5)

Alojziju Korsiku

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 5.

Vam kličejo cvetke: „Ne zabite nas! Smo ljube vsakemu sleherni čas. Cvetlic se ne brani najvišja gospa,

i skromna djevojka nas rada ima. Nas mnogo je zbranih pri Korsiki v Šelenburgovi ulici.

!Primereno darilo!

Predzadnji teden!

Glavni dobitek

kron **40.000** kron

Srečke umetniško-obrtnega društva **J. C. MAYER** priporoča v Ljubljani.
 à 1 krono

(2927-14)

Dovoljujem si vljudno sporočiti, da je dospela velika izbira najfinejših

glasovirjev

(Stutzflügel)

in pianin iz Draždan (Saksonsko) in iz Dunaja, od najbolje renomiranih tvrdk, ter se isti po znano nizkih cenah prodajajo in tudi posojujejo. Razigrani glasovirji so vedno v zalogi. Tudi se priporočam za uglašanje glasovirjev in za popravila v mestu kakor tudi na deželi. Z velespoštovanjem

FERD. DRAGATIN
 uglaševalec glasovirjev in zaprišežen cenilec c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani, Florijanske ulice šte. 42. (2396-14)

Novoletno darilo!

Zabava za velike in male.

GRAMOFONI od 15 do 125 gl.

Avtomati, v koje se vrže 10 vln., za gostilničarje jako dobičkanosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrovani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-24) urarju

v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

Poje, se smeje in govori v vseh jezikih.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.

(304-22)

Poštnega hranilničnega urada šte. 828.406. Telefon šte. 57.

Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000.000—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, o-munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

— LJUBLJANSKA —
KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Špitalske ulice števil. 2.

Zamenjava in eskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Ekompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija).

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Lastni izdelek! Na debelo in drobno!

Največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine

Jožefa Pernetza

na Duaju XVII., Calvarienberggasse števil. 62.

Velikanska zaloga vseh vrst ur, zlatnine in srebrnine po čuda nizkih cenah. Naročila na deželo se izvršujejo jako točno in vestno. Bogato ilustrirani ceniki se pošiljajo na zahtevanje gratis in franko.

Velika božična prodaja. (2997-6)

Za neugajajoče se vrne denar. Urarji in prekupci dobó rabat.

Kdor mačkov stok ima v glavi,
ga Cvekov brinovec odpravi.
Po zimi boljšega ne poznam,
iz skušnje ga svetujem vam. (3116-4)

Silvestrov punč
je najboljši, ako se napravi z
"Battle Axe Jamaica Rum-om"
ki je poznan kot
"The Nectar of Jamaica".
Vsaka izvorna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrde:
A. A. Baker & Co., London E. C.
Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.
V Ljubljani se dobira pri Anton Staculu. (2555-39)

Čistilo usnja „Globin“

nadkriljuje vse, kar je bilo doslej enakega.

„Globin“ daje najlepši močni lesk,
napravljaja usnje jako mehko in trpežno.

V zalogi imajo črno in barveno:

Viktor Schiffer, (J. Wutscherja nasl.), trgovec s špicerijskim blagom, Marijin trg;

Ivan Jebračič, trgovec s špicerijskim blagom, Emonska cesta;
Anton Stacul, trgovec s špicerijskim blagom, Šelenburgove ulice; (2938-9)

Peter Lassnik, trgovec s špicerijskim blagom, Wolfove ulice.

Ure na nihalo z godbo.

je zadnja novost v fabricaciji ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm dolge, skrinjica popolnoma po narisu je iz naravnega orehovega lesa, fino polirana, z umetniško izrezljanim nastavkom in igrajo vsake ure najlepše koračnice in ples. Cena z zabojem in zavijtem samo 8 gd. — Ista ura brez glasbenega stroja, toda z bilom, ki bije vsako pol in celo uro, z zabojem in zavijtem samo 6 gd. — Te ure na nihalo ne gredo samo točno na minuto, za kar se jamči, temveč so tudi vsled svoje v istini prekrasne opreme jako lepa in elegantna hišna priprava. Budilnik z zvončkom in ponoči se lesketajočim kazalnikom 1.70 gd. Budilnik z godbo, ki mesto zvonjenja igra, 6 gd. — Niklasta remont. ura 3 gd. — Pristna srebrna remont. ura z dvojnim pokrovom, 3.50 gd. Pošilja se samo proti poštnemu povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj, denar se povrne, zato nobeno riziko. Veliki ilustrovani cenik ur, verižic in prstanov itd. gratis in franko. (2817-13)

Kristjanska tvrška, ustanovljena leta 1860.

JOSIP SPIERING

Dunaj, I., Postgasse št. 2/G.

Kako si moremo zlasti letos
napraviti
veselo novo leto?

To, za vsakogar važno vprašanje je rešeno, ako ne izmeče denarja za božična darila, temveč si ga prihrani vsled nakupa pri

(3198)

veliki

novoletni prodaji

ki se prične 27. decembra t. l.

v trgovini z manufakturnim
blagom

„pri Amerikancu“

v Ljubljani

samo

Stari trg št. 1

(preje F. Detter).

Da to ni nikako navadno puhlo hvalisanje, razume vsak, ki ve, da se prodaja v konkurzu se nahajajoče blago za 30% pod prejšnjo kupno ceno, na pr.:

- 1 lepa odmerjena bombažasta flanelasta obleka 6 m že od — gld. 96 kr. naprej
- 1 dobra „ pulvolnena „ „ 6 m že od 1 „ 20 „ „
- 1 dobra srajca za gospode iz šifona . . . . . že od — „ 78 „ „
- 1 dober 4kratni ovratnik (eleganten) . . . . . že od — „ 7 „ „

Prodajalo pa se bode tudi najfinejše domače in inozemsko modno blago, svilene šerpe in rute, in vse to blago je sveže, ker izvira isto iz zadnjih dveh sezon.

Odvetnik
dr. Vladimir Ravnihar

ima svojo pisarno

v Ljubljani, Sodnijske ulice 5

v novi čudnovi hiši nasproti sodnijskemu poslopiju. (3149-3)

Najlepšo luč

dosežeto z uporabo tržaškega cesarsko-kronskega kristalnega olja
(Sicherheits-Petroleum).

Prednosti: popolnoma bel plamen, gori brez duha in je nevetljiv.

V izvornih posodah à 15 kg; za kilogram 58 vin. Zastave za posodo se ne zahteva. — Naročila na deželo se izvršujejo v zabojih po 2 posodi franko zaboj. (3124-3)

Na drobno se prodaja liter po 48 vin.

Zaloga za Kranjsko pri: Mihaelu Kastnerju v Ljubljani.

10.000 KRON

letne podpore bi se lahko naklonilo družbi **sv. Cirila in Metoda** v Ljubljani, ako bi vse Slovenke rabile najboljšo in pravo **Ciril-Metodovo kavino primes** iz domače, „Prve jugoslovanske tovarne v Ljubljani“.

(3177-2)

V zalogi **R. Šeber-jeve tiskarne v Postojni** je izšel (3160-2)

nov slovenski

stenski koledar

z beleškami za vsaki dan v letu
pripraven zlasti za sl. županijske in druge urade, za gg. advokate, notarje itd.
Cena nalepljenemu 40 v., po pošti 10 v. več.

Razno pohištvo

dobro ohranjeno, se zaradi odpotovanja do 30. t. m. po nizki ceni prodaja.
Hilšerjeve ulice št. 12, pritr. oje.

Fin, pristen

brinjevec

liter K 2-40
se dobiva pri

M. Spreitzer-ju, Ljubljana
Stari trg. (3135-3)

arst. znamka: Sidro.
LINIMENT CAPS. COMP.

iz **Richterjeve** lekarnice v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h. K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnice, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2411-13)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I., Eliščina cesta 5.

ALI IŠCETE presenetljiva DARILA? noveletna

Kupite si kaučukov tiskalni stroj, čigar lastnik postane samostojen tiskar. Male tiskovine kakor: posetnice, naslovnice, vabilni listi, vsake vrste naznanila so v malo trenutkih gotovi. V istini praktično darilo, ki napravi veselje starim in mladim. Cena tiskarne z vsjo pritiklino s:

65	črkami gld.	-50	253	črkami gld.	2-40
90	"	-70	354	"	3-
127	"	1-	468	"	3-60
140	"	1-20	640	"	5-
211	"	2-	809	"	6-

Jako elegantni agatovi pečati z mičnim monogramom à gld. 1-50, 2-, 3-50.
Napolnjeni peresnik s 14 karat. zlatim peresom se enkrat napolni in se z njim lahko več tednov piše, à gld. 2-50.

Fini portmone s 4 predalčki in izločljivo štampiljo à gld. 2- 2476-12)
Samobarvilna kavčukova štampilja s 3 vrsticami kot fino ponikljan peresnik s svinčnikom in pečatnikom à 80 kr.
J. LEWINSON tovarne na Dunaju, I. Adlegasse 7 in v Odesi (Rusko) Kanatnaja 12.
(Telefon 12179)
Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se sprejme nazaj. Centki zastoj.

1 CIRIL METODOV KOLEDAR 1903

se dobi v (2963-9) raznih prodajalnih in stane
1 krono
ali pa se naroča pri založništvu
Tiskarna Slatner, Kamnik.
Po pošti 20 vin. več.

Dobre idoča

trgovina

z juveli in urami v Mostaru.

se zaradi rodbinskih razmer takoj prodaja iz proste roke. Reflektantje zamorejo računati na mesto cenilca (Schätzmeister) v tamošnji banki s stalno plačo, in se jim zagotavljajo tudi drugi stalni dohodki.

Pojasnila daje: **Franc Majcen** na Sušaku pri Reki. (3076-3)

Novoletna darila!

Do vrhunca dognane, vse zunanje tvrdke prekašajoče cene!!!

Kupujte in naročajte le pri domači tvrdki in prepričani bodete, da boljše in ceneje kupite in se izognete prevaranju!!!

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnih osebno v Švici nakupljenih ur kakor tudi zlatenine in srebrnine. Nad 20% znižane cene kakor je razvidno iz mojega, na novo izdanega cenika. Na pr.: Stvar, ki je preje stala 10 gld., stane danes le 8 gld., torej čudovito po ceni.

Priporočam dalje posebno stenske in salonske ure z novim jako krasnim bitjem (Thurmschlag). Vsakovrstne budilke v secesionističnem okviru, zalogo še nad 6000 vsakovrstnih, osebno v Švici nakupljenih žepnih ur različnih sistemov. Präcession, veliko izbero zlatih in srebrnih moških verižic najmo dernejših facon, dolge damske ovratne verižice »Lergnon«, vsakovrstne lepe garniture iz kina-srebra, dalje namizne oprave (Besteck) v etuijih, lepe palice s srebrnim ročajem. — Zaloga šivalnih strojev najboljših izdelkov. Za vsako blago jamčim ter se priporočam

FRANC ČUDEN

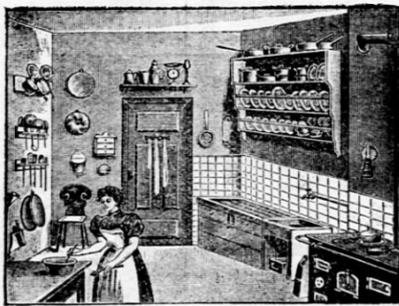
urar in trgovec z zlatenino in srebrnino, delničar prve švicarske družbe tovarn ur „Union“ v Genovi in Bielu, založnik c. kr. državne dolenjske železnice

Ljubljana — Mestni trg — Ljubljana. (114-97)

Prosimo zahtevajte novi veliki ilustrovani cenik! — Pošilja se zastoj in poštne prosto.

Primerna darila

za novo leto za novo leto

po jako nizkih cenah

kakor: ameriški stroji za meso rezati, razdrobilni stroji za kruh in drugo, različni brzovrelci in samovari, tehtnice, navadne in najfinejše posode za premo in drva, vsakovrstne gladilnice za perilo, stojala za božična drevesca, fine kletke za ptiče kakor tudi

kompletne kuhinjske oprave

se dobivajo za letošnjo sezono najboljše pri

Karol Kavšeka nasled. (3068-4)

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16.

Praško domače mazilo

iz lekarnice

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. V puščah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gld. 1-53, se pošljejo 4/1 puščice, ali za gld. 1-68 6/2 puščice, ali za gld. 2-30 6/1 puščice, ali za gld. 2-48 9/2 puščice franco na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito depoponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in. kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“ Praga

Malá strana, ogeš, Nerudove ulice 203. — Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-detschláger, J. Mayr. 14-22

Važno! za Važno!

gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in pospalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebnosti, kirurški aparati vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinejšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel. 52

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d.

Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Selenburgove ulice št. 3

Alojzij Kraczmér prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop drorne tvrdke bratov Stingl na Dunaju.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih: „Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popravljanje.

FRANJA MERŠOL

Ljubljana * Mestni trg 18

priporočam svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenju, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Pariški moderci!

Spređaj ravna oblika, ne tišči na želodec. Priporočam v največji izbori.

Alojzij Persché Ljubljana, Pred škofijo 21.